

3 БАҚЫТТЫ ОТАҒАСЫ

3 ӘЙЕЛ БАҚЫТЫ-ОТБАСЫНДА

5 ДАРЫН 2017

ШЫНДЫҚҚА АПАРАТЫН БІРДЕН-БІР ЖОЛ - ҒЫЛЫМ ЖОЛЫ

УНИВЕРСИТЕТ
СТУДЕНТТЕРІНІҢ
ҮНІ

e-mail: a.yassau@mail.ru

Ясауи университеті

№4 (431) 1 НАУРЫЗ 2017 ЖЫЛ

ҚЫМБАТТЫ ҰСТАЗ-АНАЛАР, АЯУЛЫ ДА АСЫЛ ЖАНДАР!

Сіздерді 8-наурыз халықаралық әйелдер мерекесімен шын жүректен құттықтаймын!

Халықаралық университетіміздің іргесінің бекем болуына, жан-жақты дамуына асыл ана-апайларымыздың, ардақты қарындастарымыздың, апа-әпкелеріміздің өлшеусіз үлес қосқандығы, белсенді іскерлік танытқаны ақиқат.

Әйел – әлемнің жарығы! Сіздер, қоғамдық-саяси және экономикалық дамуға үлес қосушы әлеуетті күшсіздер! Статистика бойынша, оқу ордамызда қызмет атқаратын ОПҚ, қызметкерлердің тең жартысынан астамы әйелдердің үлесіне тиеді екен.

Барша нәзік жандылар оқу ордамыздың қарқынды дамуына сүбелі үлестерін қосып келеді. Сондай-ақ, әр шаңырақтың гүлі іспеттес 3 мыңнан аса студент қыздарымыз оқиды.

Қоғамымызда әйел тек отбасының береке-бірлігін ойлайтын тұлға ғана емес, ол мемлекет өміріндегі саяси мәселелерге белсене араласатын қоғам мүшесі. Елімізде әйел ананың әлеуметтік қорғалуына, олардың өмір сүру деңгейін арттыруға айрықша маңыз берілген.

Елбасымыздың: «Шығыс халықтарының арасында, жалпы мұсылман әлемінде әйел затын бөлекше бағалайтын, қарындасты ерекше қадірлейтін халықтың бірі де, бірегейі де - біздің қазақ. Қазақ қыздары мен аналары өз жүрегінің от-жалынымен, мейірім шапағатымен қазақ халқының ұлттық сезім-түйсігін, мәдени-рухани біртұтастығын елеусіз ғана шыңдап отырған», - деп айтқандай, әйел-аналардың қадір-қасиетін құрметтеп отыру, қамқорлық таныту төл парызымыз.

Қымбатты ханымдар! Ұлағатты ұстаздар, аяулы нәзік жанды әріптестер! Сіздер әлемді гүлдендіріп, мейірім шуағына бөлеп, оқу ордамызға көрік беріп келесіздер!

Білімді ұрпақ тәрбиелеп, қызу жұмыстың бел ортасында жүрген еңбекқор жансыздар! Сіздердің қажырлы еңбектеріңізді жоғары бағалаймыз. Еңбек жолдарыңызда толағай табыстарға жетіп, биіктерден көрінулеріңізге шын жүректен тілектеспін! Сіздердің қуаныштарыңыз жүректерді жылытады. Жүздеріңізден күлкі кетпесін, мейірім шуағына бөлене беріңіздер.

Сіздерге және отбасыларыңызға әрқашан сәттіліктер, жақсылықтар тілеймін! Шаңырақтарыңызға құт-береке, шаттық, амандық, бақыт, дендеріңізге саулық тілеймін! Өмірдегі әйел жаққан шырақ сөнбесін!

Уәлихан ӘБДІБЕКОВ,
университет президенті, профессор

ЯСАУИ МҰРАСЫН САҚТАУ - ҰРПАҚҚА АМАНАТ

Түркология ғылыми-зерттеу институтының ұйымдастыруымен кезекті семинар өтті. «Бүгінгі түркология: өзекті мәселелері мен міндеттері» тақырыбы аясында ұйымдастырылған семинарда тарих ғылымдарының докторы М.Қожа «Ахмет Ясауи кесенесін зерттеу мен сақтау мәселелері» атты баяндама жасады. Аталған алқалы жиынға университетіміздің ғылым және инновациялық істер жөніндегі вице-президенті Т.Раимбердиев, университет президентінің бас кеңесшісі Қ.Ергөбек, археология ҒЗИ директоры К. Жетібаев, Ахмет Ясауи ҒЗО директоры С.Абжалов, доцент З. Жандарбек, профессор Х.Тұрсын, Қожа Ахмет Ясауи кесенесін қорғау қоғамдық бірлестігінің төрағасы Ж. Алимов, Түркология ҒЗИ директоры С. Дағыстан, институт қызметкерлері, университетіміздің оқытушы-профессорлары, докторанттар мен магистранттар және студенттер қатысты.

Семинар барысында тақырыпқа қызығушылық танытып келген тыңдаушыларды өзінің тың еңбектерімен қызықтырған Мұхтар Қожа баяндамасында мұрағат материалдарына сүйеніп отырып алдымен Ахмет Ясауи кесенесінің тарихы жайында әңгіме қозғады. Арнайы дайындалған презентация арқылы кесене жайында жүргізілген ғылыми зерттеулер мен қайта жаңғырту жұмыстарының нәтижелеріне

тоқталды. Мәдени мұралардың қорғалуында атқарылып жатқан еңбектерге шолу жасап, ғылыми орталықтардың қосқан үлесін атап өтті. Баяндама соңында түркі әлемінің құнды жәдігері-Ахмет Ясауи кесенесінің бүгінгі жайы-ын толғанысын тілге тиек етті. Семинарды ынтамен тыңдаған қатысушылар тақырыпқа қатысты сұрақтары мен ұсыныстарын білдірді. Осы орайда Ахмет Ясауи кесенесінің қайта жаңғыртылуы мен зерделенуі жайындағы ойларымен бөліскен университетіміздің ғылым және инновациялық істер жөніндегі вице-президенті профессор Т. Раимбердиев баяндамашыға университет басшылығы атынан алғыс хат табыс етіп, институт тарапынан жарияланған кітаптарды сыйға тартты. Сонымен қатар тақырыпқа қатысты толғаныстар Қ. Ергөбек, З. Жандарбек сынды ғалымдардың ұлағатты сөздерінде жалғасын тапты. Көп жылдар бойы Ахмет Ясауи кесенесінде қызмет атқарған Ж. Алимов те өзінің ойларымен бөлісті. Конференция соңында сөз алған түркология ғылыми-зерттеу институтының директоры Сөрдар Дағыстан ғылыми семинарға келген тыңдаушы қауымға шексіз алғысын білдірді. Семинардың соңында баяндамашымен бірге естелік суретке түскен ғалымдар мен тыңдаушылар кітапхана ұжымы тарапынан тақырып бойынша арнайы әзірленген кітап көрмесімен танысты.

Ерлан ЖИЕНБАЕВ,
Түркология ҒЗИ-ның аға ғылыми
қызметкері

8 наурыз
мерекелеріңізбен!

Аманкүл Ақбасова

Гүлфайруз Еркибаева

Гүлсара Зияйдинова

Мерuert Әбсетметова

Нағима Ешметова

Нүрсәулет Айтбаева

Өсем Каримова

Мариям Асанова

Ләззәт Есентаева

ӘРІПТЕС ӘЛЕМІ

Мәдениет орталығының кіші залында Филология факультетінің ұйымдастыруымен ҚР Білім және ғылым министрлігі Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті қазақ тіл білімі мен оқу ағарту саласына еңбегі сіңген ұлағатты ұстаз, ғалым, Қазақстан Республикасы білім беру ісінің құрметті қызметкері, филология ғылымдарының докторы, профессор Т.Сайрамбаевтың туғанына 80 жыл толуына арналған «Жаһандық бәсекелестік жағдайындағы ғылым мен білімнің өзекті мәселелері» атты Халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция болып өтті.

ҒАЛЫМ-ҰСТАЗ ҰЛЫҚТАЛДЫ

Конференцияға ғалымның шәкірттері, еліміздің жоғары оқу орындарынан келген қонақтар, тіл мамандары, оқытушы-профессорлар құрамы, факультет студенттері қатысты.

Ғылыми конференция модераторы университет президентінің бас кеңесшісі, профессор Қ.Ергөбек жиында ашып беру үшін сөзді университет вице-президенті Т.Раимбердиевке берді: «Құрметті қонақтар, әріптестер, қасиетті Түркістан қаласына хош келіпсіздер! Бүгінгі конференцияның ерекшелігі, профессор Т.Сайрамбаев ағамыз өзіміздің оңтүстік өңірдің тумасы. Қаншама жылдар ғылым қуып сыртта жүргенмен туған елін, жерін ұмытпаған азамат. Көптеген ғылым докторлары мен, ғылым кандидаттарын шығарған. Солардың біразы осы біздің университетімізде еңбек етеді. Бүгінгі халықаралық деңгейдегі конференцияны ұйымдастыру үшін менің алдыма келіп, идея тастаған да солар. Әрине, университет басшылығы қай уақытта да осындай берері көп игі бастамаларды қолдап отырады. Конференция жұмысына сәттілік тілеймін».

Келесі сөзді ғалымның жұбайы, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, ғалым-педагог К.Шаймерденова алды. Ғалым ағамыздың арманы көп болғанын, көп нәрсеге үлгермей қалғанын, соның өзінде 39 ғылым кандидатын, 4 ғылым докторын шығарғанын айтты. Ол кісінің бойындағы бір қасиеті тұрақтылығы екенін, нәтижесінде өмір бойы қазақ тілінің қиын

ойдағысы болмайды»-дегендей келіннің аяғы күт болсын деп, Алладан тілеуші еді. Сол тілегі қабыл болып, Бекең бірнеше дүркін айттыс өнерінің хас шеберіне айналып, облыстық, республикалық, халықаралық айтыстардың жеңімпазы атанды. Бекең әр айтысқа шыққан сайын үйде бала-шағаммен отырып, тілеуін тілеп, тақымымды қысып отырамын.

Республикалық айтыстардың жүлдегері аузы ақынға жар болуға тұрысқан жоқсыз ба? Алғаш танысқан сәтіңіз есіңізде ме?

Шығыстану факультетінде Гүлмира деген жерлесім әрі құрбым болатын. Сол мені университеттің жаңа жылдық шыршасынан кейін өзінің факультетіндегі кешке бармасыма қоймай алып барды. Сол жерде Бекең асаба қызметінде, кештің шырайын кіргізіп, көркін келтіріп тұрған көңілді азамат болып көрінді. Тосыннан, ойда жоқта Бекеңнің назары маған түсіп, жанындағы достарынан мен жайлы ақпарат сұрастырды. Сұрастыра келіп ХҚТУ де бұрын-соңды мені көрмегенін айтты. Көрмеуінің негізгі себебі: Бекеңнің сабағы

төмендетілген ағамыз сындарлы кезеңдерде де сыр бермеген. Негізі, ғылымдағы үлкен ағаларымыздың библиографиясындағы жылдарды дұрыстап, қайта қарау керек. Себебі соның арасында біраз құпия жатқан сияқты. Өмірінің соңына дейін қаншама шәкіртті ғылымның даңғыл жолына түсірген ағамыздың қадіріне жете алдық па, аға артқан арда жүкті арқалай алып жүрміз бе, атына көше, мектеп берілсе болмас па еді»-деген сағыныштан туған ойлары мен ұсыныстарын ортаға салды.

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің профессоры Ж.Дәулетбекова: «Әдіскер-өнермен тектес сала маманы. Хас шебер-өнер тектес мамандыққа айтылатын теңеу. Сабаққа келіп, көзі жәутендеп отырған шәкірттерге бойындағы бар білімін, жетік меңгерілген әдіс-тәсілдері арқылы жеткізу, нағыз әдіскер ұстаздың ғана қолынан келеді. Мұғалім ең алдымен саңқылдап, анық сөйлеу керек. Ойы күңгірттің сөзі де күңгірт. Шын мәнінде кез-келген мұғалім өз мамандығының шебері болуы үшін табиғи дарыны, биік жауапкершілігі болуы керек. Жақсы ұстаз болу үшін 7 (кәсіби-интеллектуалдық, танымдық, мәдени, ақпараттық, коммуникативті, шеберлік, әмбебаптық сияқты) құзиреттіліктерді меңгеру керек болса, ғалым Т.Сайрамбаевтың бойынан осының бәрі де табылған, нағыз әдіскер-педагог, қазақ тілін оқыту әдістемесінің хас шебері болған. Құрметті студенттер, ұстазымыз Т.Сайрамбаев еңбектерін оқыңыздар, оқи отырып, ғалымның небір ғылыми жаңалықтарымен, ғылыми этикасымен танысасыздар»,-деді.

Ұстаздың шәкірті, профессор Б.Елікбаев осындай ғалымға Түркістаннан, өз ауылы Жиенқұмдағы мектепке аты берілсе деген ұсыныстары ескеріліп, осы конференцияда шешім қабылданса деген ойларын ортаға салды.

Конференцияға қатысып отырған кейбір оқытушылар шығып ойларын, ұсыныстарын ортаға салды. Ұйымдастырушыларға, факультетке, әсіресе осы идеяның авторлары, ұлық ұстаздың шәкірттері, синтаксис мамандары Б.Елікбаевқа, Н.Қошановаға, Г.Жылқыбайға алғыс сөздерін білдірді.

Конференция жақсы ұйымдастырылып, шынайы өткендігі жайында университеттің ғылым жөніндегі басшысы профессор Т.Раимбердиев қорытындылады.

Конференция жүргізушісі профессор Қ.Ергөбек ретті жерін зілсіз өзінде жеңдіріп, Т.Сайрамбаевтың ғалымдығы, адами қасиеттері жөнінде айтылмаған тың пікірлермен толықтырып отырды.

Б. ОСПАНОВА.
Фото Н. Исаковтікі

Студенттерге өз ісінің білгір маманы әрі білікті ұстаз ретінде танылған Гүлжамал Төлегенқызы жанұясында қандай жан екен?

Отбасы - Алла сыйлаған кереметтердің бірі. Жеке адамның бойындағы ар-ұятын, ақыл-ойын, адамгершілігін, мәдениеттілігін тәрбиелеуде отбасы - алғашқы қадам. Отбасында сүйікті жар, қымбатты анамын. Әке мен ананың және ауылдың тәрбиесін көріп өстім. Үлкенге құрмет, кішіге ізет етуді әуелден ауылдан бойға сіңірдім.

Отбасы - өте қажетті, басқадай еш нәрсемен өзгертуге болмайтын баспалдақ. «Отбасы шағын мемлекет» демекші, айрандай ұйыған, тату-тәтті, бірлікте өмір сүріп жүрген қарапайым қазақ отбасыларының біріміз. Осы қасиетті шаңырақта Алла берген ұл-қыздарымызды тәрбиелеудеміз. Балаларымыздың қажеттілігін толық қанағаттандырып, адал болуға баулып, жақсылықты үйрену арқылы жамандықтан жиренуге, жастайынан асыл қасиеттерді бойына жинақтауға қалыптастырамыз. Отбасының керек-жарағын түгелдеу, бала тәрбиесіне көңіл бөліп, жағдайын жасау ең негізгі ата-аналық парызымыз.

Қара шаңырағымыздың ақылшысы, арқа сүйер ер азаматым, халық қамқоршысы Бекеңнің (Бекарыс Шойбековтың - ред.) жағдайын жасап, отбасымыздың түтінін түзу түтетіп отырған қарапайым қазақ әйелімін. Өмірде қызмет пен жанұямының тұрмыс-тіршілігін қатар алып жүрген жанмын.

Белгілі айтыскер ақын, Түркістан қаласының бас педагогы Бекарыс Шойбековтың жары екеніңізді білеміз. Жалпы ақынның қас-қабағын бағу, көңілін табу оңай емес. Осы тұрғыда не айтасыз?

Иә, оныңыз рас. Бекең екеуіміз бір шаңырақ астында 1999 жылдан бері тату-тәтті үлгілі отбасы ретінде өмір сүреміз. Шаңырақ көтерген үйлену тойымызда Бекарыстың ұстазы Қаныбек Сарыбаевтың жұбайы Ұғылан апа: «Балам, елдің назарында, халықтың алдында жүрген ақынның жары болу оңай емес. Бұл дегенің үлкен жауапкершілікті талап етеді. Өмірдің соқтықпалы, соқпақсыз тұсына төзе білуің керек» - деген астарлы тілегі ойымнан бір сәтке де шыққан емес. Сол сәттен бастап елді аузына қаратқан айтыскер ақынның жұбайы болудың оңай еместігін сезіндім.

Бекең - халықтың, көптің адамы болғандықтан, қашанда оған жылы назар салып, көңілін тауып, қас-қабағына қарап, мезгілсіз мазаламауға тырысамын. Әр нәрсені өзінің орнымен, жүйесін тауып істеп, ойынан шығуға бар күш-жігерімді саламын. Мені өз қызынан кем көрмеген марқұм апам (енем) үнемі өз сөзінде: «Алғаны жақсы жігіттің талабын құдай оңдайды, Алғаны жаман жігіттің

Гүлжамал ЖОРАЕВА:
«Жамалым» - маған арналған ән еді...

Сымбаты мен сәні келіскен әдемі келіншекті алғаш көргенде сұлулығына таң қалмау мүмкін емес. Сабақ кестесінен тиісті аудиторияны іздеген оқытушының тарих ғылымдарының кандидаты, бәрінен де бұрын айтыстың ақтаңгері Бекарыс Шойбековтың жары Гүлжамал ЖОРАЕВА екенін білдім. Кездескен кезде күлім қағып, ешкімді жатсынбайтын, студенттердің барлығын да баласындай көретін жайсаң мінез иесі Гүлжамал апаймен мереке қарсаңында сұхбаттасуға асықтық.

Танысуымыздың өзі бір қызық. Неге десеніз, мен тарих-филология факультетінде, ал Бекең шығыстану факультетінде оқитын.

да, күрделі саласы-синтаксистің маңайынан шықпағанын сөз етті. Жүрген жерінде, адамдармен сөйлескенде үнемі мысал іздеп, оны тез жазып алып жүретін қасиеті болғанын, асыл мұрат жолында аянбаған азамат, іргелі ғалым, адал жар, зор адамгершілік иесі екенін мысалдар келтіре отырып айтты.

А.Байтұрсынов атындағы Тіл білімі институтының бас ғылыми қызметкері, профессор Ә.Жүнісбек: «Адамға оқып жүргенде ұнамайтын сабақтар болады. Маған ең ұнамайтыны синтаксис еді. Сөйлем талдаудан әлі күнге дейін қателесемін. Үнді-Еуропа жұртының өзіне тән белгісі бар, ол әуен-тон. Түркі жұртынан келе жатқан белгі бар. Ол-үндесім. Кез-келген сөздік екпінді дәлелдеу үшін біз осыған сүйенеміз»,- деп фонетист ғалым сөз просодикасының шешімі синтаксисте жатқанына тоқталды.

Ғалымның алғашқы шәкірттерінің бірі, Қорқыт Ата атындағы Қызылорда Мемлекеттік университетінен келген профессор Ж.Садуақасұлы: «Талғат ағам ең алғаш Қызылордадағы Н.В.Гоголь атындағы институтта оқытушылықтан бастаған. Сол кезден ол кісімен танысып. Таныстығымызға 50 жыл болыпты. Бізді ол кезде ауыл шаруашылық жұмыстарына, күріш оруға Талғат ағай апарған. Ол кісі сабақты бар ықыласымен түсіндіретін, соңында бор-бор болып шығатын. Сондықтан студенттер ағайдың әрбір сабағын ықыласымызбен тыңдайтынбыз. Менің кандидаттық, докторлық диссертацияма ағалық қамқорлығын көп көрсетті. Сондықтан жүрегімде «Сардары синтаксистің Сайрамбаев болып сақталады» -деп, ғалымға қатысты көптеген жақсы әңгімелер айтты.

Өл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры А.Салқынбай, Т.Сайрамбаевтың сөз тіркесінің басынан бақайшағына дейін деріптеп көрсеткен ғылымдағы тұрақтылық, тек ғалымға тән қасиет екендігін жеткізді. Өкінішке орай, ғылымда сілтеме жасаудың кең етек алып бара жатқандығын, сонау Сталин заманында жазылған ғылыми еңбектердің өз өзгеріссіз келе жатқандығы, сондай оқылықтардың нәтижесінде кейбір оқу орындарында жанасу мен қабысуды шатастырып жататыны, ғалым ағамыздың сілтемеге адалдығы туралы айтты.

Павлодар Мемлекеттік Педагогикалық институты профессор Б.Сағындықұлы: «Сіз өзіңіз сардар болуға жарасаңыз, біз сарбаз болуға жараймыз»,- дегендей, туған жерінің ғана емес, елінің ғылымын өркендетіп, халқына қалтқысыз қызмет еткен осынау Талғат ағамыз біздің ғылымдағы сардарымыз, рухани әкеміз! Кешегі желтоқсанның салқыны кімдерге тимеген? Сайрамбаевтың тағдырында да ауыр із қалдырған. Сол жылдары профессорлықтан оқытушылыққа дейін

1996 жылы көктемде «Жамалым» әні туындайды. Соңынан жатақханадағы барлық студенттердің аузынан осы ән түспейді.

Сіз қандай студент болдыңыз?
Ең алғаш 1994 жылы 1-курсқа түстім. Өркен жайған оқу ордамыз бізге қашан да ыстық. Аталған оқу орданы үздік дипломен тәмамдадым. Одан әрі білімді магистратура, аспирантурада жалғастырдым. 2002 жылдан бері осы университетте қызмет етіп келемін. Қазіргі студенттерге қарап кейде көңілім толмайтын тұстар кездесіп жатады. Көңілімнің толмайтындығы, заман талабына сай техникалық материалдармен жабдықталған төрт қабатты кітапхананы студенттер өз мүмкіндігінше пайдаланбайды. Біз оқыған уақытта тақыр жерден бой көтерген университетіміздің жаңа ғимараттары салынбаған. Қазыбек би, Есімхан алаңындағы ескі оқу корпусында дәрістеріміз жүргізілетін. Кітап тапшылығына байланысты, кітапханадан шықпай ертеден қара кешке дейін кітаптан бас көтермей оқитынбыз. Сол тұстары бізге дәріс жүргізген ұлағатты ұстаздарымыз (бұл күндері дүниеден өтіп кеткен) Сейдулла Ташенов, Сейтқали Мадуани, Зияддин Исабеков, Тәуекел Дәуірбаевтардан көп нәрсе үйрендік. Әбдіуаһап Қара, Ақмарал Сандыбаева, Әлмира Әлжановалар мамандықтың қыры мен сырына баулып, бәсекеге қабілетті шәкірттерге тәлім-тәрбие берді. Кітапханашы Күміс апайды «жүретін энциклопедия» дейтінбіз. Себебі, қандай кітапты іздеп барсақ та, қай бөлімде, нешінші қатарда тұрғанын деп басып, дәл айта қоятын. Ал тобымыз ИП-14 өте ұйымшыл, бір ананың баласындай бауырмашыл, мұғалімдердің өзі кіруге сескенетін өте алғыр топ болатын. Сол кездегі группаластарымыз барлығы қазіргі заманғы бәсекеге қабілетті кешбасы атанды. Мысалы Айдос Абпазов - Түркістан гуманитарлық-техникалық колледж директоры; Алёна Балтаева - Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ-нің ғылым бөлімінде департамент директоры; Жарқын Омаров - Жусалы ауылында мектеп директоры т.б.

«Ясауи университеті» газетінің оқырмандарына айтар тілегіңіз.
Ата-бабаларымыздың сан ғасырлар бойы армандаған тәуелсіздікке қол жеткіздік. Егемен еліміздің өртені - білімді жастарымыз көбейе берсін! Қымбатты, ақжаулықты аналар, қыз-келіншектер, шәкірттер! Сіздерді көктемнің алғашқы мейрамы 8-наурыз Халықаралық қыз-келіншектер мерекесімен шын жүректен құттықтаймын. Сіздерге шығармашылық табыстар, өнегелі ғұмыр тілеймін. Еліміз аман, жұртымыз тыныш болғай. Газет таралымы көбейіп, оқырмандар саны арта берсін.

Әңгімелескен: Жанар БЕЙСЕНБАЕВА

ӘРІПТЕС ӘЛЕМИ

* 1 наурыз - Алғыс айту күні

БАҚЫТТЫ ОТАҒАСЫ

Қаламызда әр түрлі өзге ұлт өкілдері шаңырақ көтеріп, тату-тәтті өмір сүріп жатыр. Барлық ұлттың өзіне тән салт-дәстүрі мен мәдениеті, әдет-ғұрпы бар. Бүгінде олар отау құрып, ынтымағы жарасқан отбасы ұйытқысы қатарында. Солардың бірі түрік ұлтының өкілі Мұстафа Жанбаз бен жұбайы Баян Қабылбековалардың жанұясы. Түркістан 2017 жылы «Түркі әлемінің мәдени астанасы» болғандықтан арнайы интернационалды отбасын жолықтырып, тілі басқа, тілегі бір түрік ұлтының өкілі Мұстафа Жанбазбен сұхбаттасудың сәті түсті.

- Қазақ елінің татулығы мен береке-бірлігіне көз салып, қызықтайтын мемлекет жоқ шығар. Діні мен тілі, дәстүрі бөлек деп ешқашан шетте қалмаған әрбір ұлт өкілі қазақ жерінде бақытты өмір сүріп жатыр деп айта аламын. Біздің ұранымыз, мақсатымыз бір.

- Отбасында қазақ салт-дәстүрлерін

ұстанатын шығарсыздар?

- Әрине, қазақ пен түрік ұлтының түбі бір. Себебі екі ұлттың да дәстүрлерінде ұқсастық көп. Салт-санамыз да ұқсайды. Үйге қонақ келсе жұбайым Баян ең бірінші қазанға ет салып, қамыр жаяды. Бауырсақ пен қымыз-қымыранды да жат көрмеймін. Маған ең алдымен ұнайтыны ұлттық ойын – көкпар. Ол ойын жігіттердің ат үстінде шапшаң қимылдауы мен тапқырлықтарын қажет етеді. Отбасыммен Наурыз мерекесін ерекше атап өтеміз.

- Жан жарыңызбен қалай таныстыңыздар?

- Бізді табыстырған киелі білім ордасы Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ түрік университеті. Одан соң достығымыз, бір-бірімізге деген шынайы сезіміміз. Жарым Баян араб тілі мамандығы бойынша бітірген. Өзім Түркияның Шанкары қаласынан киелі қалаға 1994 жылы келдім. Көзді ашып-жұмғанша осы жердің азаматы болып жүргеніме де 23 жыл болыпты. Баян екеуміз ортақ тіл таба білдік. Уақыт өте келе басымыз қосылып, отбасын құрдық. Екі ұлым бар. Мұхаммед пен Мұрат. Тұңғышымыз студент, кіші балам мектепке барады. Өзім түрік ұлтынан болсам да қай жерде болсын қазақ елін үлкен мақтанышпен айтып жүремін. Бүгінде өзім білім алған оқу ордасында заңгер мамандығы бойынша оқытушымын.

- Түркістан биыл - «Түркі әлемінің мәдени астанасы» атанды. Өз пікіріңізді айта кетсеңіз?

- Түркістан жаңадан Тәуелсіздігін алған Қазақстанның шағын ғана қаласы болатын. Міне, содан бері жоқтықты да, тоқтықты да сездірткен қастерлі қала болды. Мен үшін орны өте ерекше, өткенімізге қарыздар болған ұлы ұстаздардың пірі Ясауи бабамыздың өмір сүрген қаласы. Бабамыз жатқан қасиетті қала Түркістанды одан өрі дамыту, бүкіл әлемге паш ету бірден-бір парызымыз. Түркістанның әрбір топырағы қымбат маған.

Иә, «ТҮРКСОЙ» ұйымының қабылдаған шешімімен Түркістан қаласының «Түркі әлемінің мәдени астанасы» болғаны үлкен жаңалық.

Сұхбаттасқан:
Балдәурен ЖҰМБЕКОВА,
«Түркістан» газеті

ЖЫЛЫ ҚАБАҚ, ЫСТЫҚ ШАЙ...

Университетіміздің №4 оқу ғимаратында жүздерінен нұр шашылған қос буфетші Райхан Бектасова мен Бибіжамал Наурызова университетімізде көптен бері қызмет етеді. Бұлар өздерінің адал қызметтерімен көптің көңілінен шығып, алғысын арқалап жүр десек, артық айтқандық болмас.

Жұмыс істеу үшін де, сабаққа сергек қатысу үшін де алдымен қарынның тоқ болғаны жақсы. Мұны осы екі апай жақсы түсінетін іспетті. Себебі күнделікті таң қылаң бере ыстық шайларын бұрқылдатып, түрлі нан-бөлке дәмдерін жайып, күлім қағып тұрғанын байқайсың. Ғалымдардың дәлелдеуі бойынша шын ниетімен күлімдеп жүріп дайындалған ас адамға қуат береді екен. Ал, күңкілдеп, ренжіп жүріп ұсынылған тағамды жесең асқазан ауруына ұшырайсың. Осы сөздерді ғаламтордан оқығаннан бері біз асханалар мен буфеттерге кіргенде алдымен ас ұсынатын адамның көңіл-күйіне қарайтын болдық. Қазақпыз ғой, шай ішпесек басымыздың ауыратыны тағы бар. Сырқыраған шекемізді Райхан мен Бибіжамал

сияқты аспазшы апайларымыз ыстық ықыластарымен жазып тұрса, одан артық не керек бізге? Асханаға кіргенде айнадай жарқырап тұрған тазалықты көресің. Сатылымдағы тағамдардың бағасы рет-ретімен жазылып қойылған. Асхана ішіндегі ұқыптылықты көргенде бір шыны аяқ шайыңды рахаттанатырып сораптайсың. Буфетші апайлар оқытушы-қызметкерлер мен студенттерді жатқа таниды. Көпшілікпен сыпайы сөйлеседі. Студенттің қалтасы жұқа ғой, кейде қиналады. Ондайда аты-жөндерін дәптеріне түртіп алады да, шайларын ұсына қояды. «Ақшаң болғанда берерсің, өзирге мен төлей тұрайын» деп аналарындай қамқорси жылы сөйлесіп тұрғанын көргенде, олардың үзіліс сайын не себепті буфет-

тен шықпайтынын түсінгендей боласың. Жылы қабағымен көптің көңілінен шығып жүрген апайларымыз жайлы оқытушылар мен студенттердің лебіздерін де естіп жүрміз:

Асыл Шенгун, түрік филологиясы кафедрасының меңгерушісі: Мен бұл кісілерді 1999 жылдан бері жақсы танимын. Ыстық шай мен сыр қосқан нанды керемет дайындайды. Алдарында сататын заттары аз болса да, келген адамның жағдайын жасайды. Өте мәдениетті жауап береді. Өрқашан күлімдіп тұрады.

Арайлым Асқарқызы, 3-курс студенті: Біздің асханадағы Райхан апай мен Бибіжамал апайларымыз жылы шыраймен қарсы алады. Ешкімді жамандағым келмейді, бірақ, мысалы, кеше ректораттың буфетіне барғанымда «Не аласыңдар, тез айтыңдар ойлана бермей, ішіп болсаңдар шығыңдар отыра бермей!» деген сөздерді естідім, асханаға кіргеніме өкініп қалдым. Біздің апайлар олай емес, өте мейірімді жандар.

Шынар Әбілқанқызы, 3-курс студенті: Мен асханаға кіргенімде жылы леп сезінемін. Апайлар «үзіліс бітті ме, көшігіп қалмаңдар» деп жағдайларымызды ойлап, ескертіп отырады. Өте жақсы адамдар. Алғысым шексіз!

Нұрлан Төлеген, 2-курс студенті: Райхан апай психолог. Қарныңның ашып тұрғанын, ақшаңның жоқ екенін сезе қояды. Ақшаң жетпей тұрса жағдайыңды түсінеді. Сол кездері ауылдағы анам есіме түседі...

Жылы қабақтарымен, мейірімді жүздерімен көңілімізді тоқ етіп, бір асым ет жегендей асханадан көңілді шығаратын Райхан апай мен Бибіжамал апайды 8-наурыз - Аналар мерекесімен құттықтаймыз!

Эльмира АРТЫҚБАЕВА.

* Блиц-сұхбаттар

«ӘЙЕЛ БАҚЫТЫ - ОТБАСЫНДА!»

«Ұқыптылық пен жауапкершілік - маманның біліктілігін, іскерлігін көрсетеді» дейді «Медицина» факультеті «Жедел жәрдем» кафедрасының меңгерушісі Алтынай БАБАЕВА.

Кафедраны басқару нәзік жандылар үшін ауыр емес пе? Отбасы назардан тыс қалып қоймай ма?

2009 жылдан бері кафедра меңгерушісі болып қызмет етіп келемін. Содан бері қаншама адамдармен қызметтес болдым. Осы аралықта келіспеушіліктен немесе жеке араздығымен жұмыстан кеткен адам болған емес. Ұжымда сыйластық алдыңғы қатарда тұрады. Көпшілікпен жұмыс істеу мен үшін жарты бақыт. Жауапкершілік пен ұқыптылықты өзімнен де, өзгеден де қатты талап етемін. Қандай тапсырма болсын жауапкершілікпен атқарғанды ұнатамын. Құжат менен кетті, анаған жетті деген адам пенделік менде болмайды. Қандай құжаттар болсын, бірінші өзім дайындаймын. Сосын кафедра мәжілісіне саламын. Кафедра мәжілісінде бекітілген үлгі біз

үшін заң. Оны өзім тексеріп, қабылдап аламын. Кемшіліктер болса, түсінбеген жағдайлар кездессе, «дұрыс түсіндіре алмадым ба?» деген сұрақ көкейімде қалып қояды. Ұжым арасындағы, студенттермен қарым-қатынасың да қадағалап отырамын. Өсіресе, осыған көп көңіл бөлемін. Ай сайын кафедрада ішкі аудит жүргізіп отырамын. Ал, сырттан тексеру келсе, басы-қасында өзім жүремін. Оны басқа адамға сеніп тапсыра алмаймын.

Қазір кафедрада 21 оқытушы, 4 лаборант жұмыс істейді. Оның 20 пайызы ер азаматтар. Оларға күнделікті 8 сағат жұмыста отыру міндетті емес. Университет ректорының: «Оқытушылар сабақ уақытында міндетті түрде сабағында болсын. Сабақтан тыс уақытта ғылыми, оқу-әдістемелік жұмыстарымен айналысуына мүмкіндік беріңдер» дегенін басшылыққа аламын. Бос уақыттарын тиімді пайдалануларын қадағалаймын. Мысалы, ғылыми мақалалар жариялау, оқу құралдарын дайындау, өзара сабаққа қатысып, тәжірибе алмасу, емдеу шараларын қадағалау сияқты. Оқытушылардың барлығы да ауруханаларға түнгі кезекшілікке барады. Кім, қандай клиникалық жұмыстар жасады, қандай аурулар проблемалар туындатып жатыр? Кезекшілік барысында кездескен мәселелер сабақта талқылана ма? Осының барлығын назардан тыс қалдырмауға тырысамын. Мамандығымыз адамның денсаулығымен байланысты болғандықтан шәкірттеріміз білікті болсын деп жүргізіліп жатқан жұмыстар ғой. Ертең науқасымыз таяқ ұстап алдарына барғанда өкініп қалмаса екен деймін. Болашақ дәрігерлерді білікті маман етіп шығару басты мақсатымыз емес пе?!

Әйел болған соң отбасына да көңіл бөлуің керек. Кафедраның жұмыстарын үлгерсе алмай жатқан жағдайда үйге алып кетемін. Сенбі, жексенбі күндері жұмыс істеуге тура келеді. Рас, сол кездері балаларыма көңіл аздау бөлініп қалады. Әйелдің екі жұмысы бар: жалақы төленетін және төленбейтін үй жұмысы (күлді). Соның барлығын, әйелдер, үлгеруге тиіспіз. «Әйелдің қырық жаны бар» деген осыдан қалса керек.

Көктем мерекесі қарсаңында қыздарға айтар тілегіңіз.

Оқу орнымыздың қыздарын көктем мерекесімен құттықтаймын. Денсаулық және табыс тілеймін. Денсаулық болса, алдағы мақсат пен армандарына жетеді. Ал табыс болса, сол мақсаттардың орындалуына жол ашылады. Қазақстан азаматтарының санын көбейтіп, аруларымыз көктемдей құлпырып, гүлдей жайнап жүре берсін!

Э. АРТЫҚБАЕВА

«ЖАҚЫН АДАМДАРЫМНАН СЫЙЛЫҚ ЕМЕС, СЫЙЛАСТЫҚ КҮТЕМІН»

Үш қыз, бір ұлдың анасы Алмагүл Убайдуллаева университеттегі қарапайым оқытушылардың бірі. Биология кафедрасында ұзақ уақыт қызмет етіп жүрген ғалым өз студенттерінің анасындай. Аналық мейірімі, қарапайымдылығы жанарынан байқалады.

Алмагүл апай өзін қатал әже сезінеді. «Қыз баланың тәрбиесі қаталдықты қажет етеді», - дейді өзі. Жан жары Қуанышбек ағамен 41 жыл тату-тәтті ғұмыр көшіп келеді. Жанұя бақытын сыйлай білген жарын жоғары бағалайтыны байқалады. «Ерім - пірім!» деген ұстанымды қолданса керек. «Кейбір кісінің әңгімесіне қарасаң, жан жарын жамандап жатады. Әрине, кемшіліксіз адам болмайды. Десе де, мен өз жарымның кемшілігін мүлде байқамаппын. Бұл шыным», - деп езу тартады.

Алмагүл апай, 8-наурыз Халықаралық әйелдер мерекесі сіз үшін қандай күн?

Шыны керек, 8 наурыз мерекесі мен үшін қарапайым күндердің бірі. Ұл-қыздарым үйден жырықта. Тек Айгүлім, кенже қызым, осында магистрант. Мен үшін балаларымның үйге келген күні үлкен мереке. Бірақ, жұбайым 1-наурыз күні «алғашқы көктемгізбен!» деп құттықтап қойған. Аптаның соңы, яғни 8 наурыз күні, тағы мерекелік жылы лебізін арнап, гүл сыйлайтыны көміл. Балаларым бақшада тәрбиеленіп жүрген шағында, мектеп жасында қолдан жасалған дүниелерді тарту етіп жататын. Қазір барлығы ересек. Өзгеше көзқараста. Сыйлықтың түр-түрін ұсынып жүр. Мен негізі мақтау сүймеймін. Мақтанғанды онша ұнатпаймын. Мен бақытты әйелмін десе де болады.

Мерекелік тілегіңіз?

Барлықтарыңызды көктемнің алғашқы мерекесі - 8-наурыз халықаралық қыз-келіншектер күнімен құттықтаймын. Қыр гүліндей құлпырып жүре беріңіздер, аяулы аналар, сырлас құрбылар, ару қыздар.

Гүлдана ҚАРАБЕКОВА

АҚПАРАТ АҒЫНЫ

АРДАГЕРЛЕР БАС ҚОСТЫ

Мәдениет орталығының кіші залында университет ардагерлерінің кезекті мәжілісі өтті. Мәжілісті ардагерлер ұйымының төрағасы, профессор Б.Нақыпов жүргізіп отырды. Жиынға 171 ардагер қатысты.

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша ардагерлер ұйымының төрағасы Б.Нақыпов сөз алып, ҚР Президенті Н.Назарбаевтың жыл сайынғы халқымызға арнаған Жолдауларының маңыздылығын, биылғы 5 басым бағыттан тұратын Жолдаудың ерекшелігіне тоқталды. Алғашқы кезеңдердегідей емес, халқымыздың таңырқап қарамайтын, қарап босқа отырмайтын, салмақты құжаттың әрбір тарауындағы атқарылуға тиіс бағыттар бойынша ел көшін жылжытып, сөзден гөрі іспен жауап беретін өркениет деңгейіне жеткендігі, Елбасына халқы сенетіндігі, болашақта Қазақстанның, қазақ елінің бұдан да зор жетістікке жете беретініне сенім білдіретінін, мысалдар келтіре отырып толықтырды.

Құрылғанына 25 жыл болған университетіміздің тәуелсіздікпен құрдас бола тұра, ел дамуымен бірге жасасып, осыншалықты ұлан-ғайыр жетістікке жетуіне, экономикасының өсіп, білім-ғылымының дамуына қосқан үлесі зор екендігін, сонымен бірге университеттегі кешегі тұлға-маман иесі, бүгінгі ардагерлердің де еңбегі ерен екеніне тоқталды.

Сонымен қатар, тарихы тереңде жатқан Түркістан қаласының «2017 жылы Түркі әлемінің рухани астанасы» болып жариялануы, ұлттар арасындағы достық пен ынтымақтастықтың арта түсуіне байланысты, ардагерлердің де үлесін, мәртебесін арттыру жайлы ойларын ортаға салды.

Университетте 2013 жылдың қараша айында құрылған «Ардагерлер ұйымында» алғашында 83 ардагер болса, бүгінде олардың саны 171-ге жеткендігін, олардың көпшілігі ғылыми атағы болғандықтан әлі де еңбектен қол үзбей жұмыс істеп, қоғам дамуына өзіндік үлестерін қосып келе жатқандығы, республикалық «Ардагерлерді ардақтайық» акциясына сәйкес, әлеуметтік, тұрмыстық жағдайларды қажет ететін университет ардагерлеріне көңіл аудару, ректорат пен кәсіподақ ұйымы тарапынан тиісті көмек беріліп отыру мәселесіне басшылық тарапынан көңіл бөлінсе дегенді де айтып өтті.

Айтылған мәселелерге байланысты, ардагерлер Қ.Ерғөбек, С.Садықов, Б.Мырзалиев, Р.Нұрланбекова, К.Күлекеев келелі ойлары мен өзіндік пікірлерін білдірді. Ұйым мүшелерінің санының артуына байланысты, кеңес мүшелерін көбейтті. Университеттің ішкі сыртқы мәселелеріне қатысты, «бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығаратындай» ұйымшылдық танытатындарын, «зиялы қауымға арналған пантеон» айналасының таза, көгалданған күйге енуіне өз үлестерін қосуға дайын екендіктерін білдірді.

Жиын соңынан ардагерлер қауымы ұйымдасқан түрде ескерткіш-суретке түсті.

Б. ОСПАНОВА.

АУҒАН АРДАГЕРЛЕРІНЕ ҚҰРМЕТ КӨРСЕТИЛДІ

15 ақпан күні Кеңес әскерлерінің Ауған жерінен шығарылғанына 28 жыл толуына орай қала әкімдігінің ұйымдастыруымен «Жеңіс» саябағында Ауған соғысында опат болған жауынгерлердің рухына тағзым етіп, мемориалдық ескерткіш жанына гүл шоқтары қойылды. Бұл іс-шараның жалғасы Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінде өтті.

1979 жылдың 25 желтоқсаны мен 1989 жылдың 15 ақпаны аралығында болып өткен Ауған соғысына КСРО аумағынан 620 мыңнан астам жауынгер мен офицер қатысты. Осы соғыста Кеңес Одағынан 15051 адам оққа ұшып, 12 мыңнан астам өртүрлі әскери техникалар жойылып кетті. Ал Ауған соғысына қатысқан қазақстандықтардың саны – 220269 жауынгер болды. Соғыс даласында Қазақстан 924 боздағынан айрылды. Жар құшып, бала сүйіп үлгермеген 1015 жас елге мүгедек болып оралса, 21 солдат іс - түзсіз кетті. Бұл соғыс «Интернационалдық борышымызды» орындау – деп аталды. 15 ақпан - сол кездегі елге ағылған темір табыттардың тоқтаған күні. Бұл күн - жанары жасқа толы жесірлер мен жетімдердің, қара жамылған аяулы аналарымыздың перзенттерін жоқтаған күні! Бақи болған қаһарман бауырларымызды қатардан іздеген күн – деп қастерлейміз.

Ауған соғысының 110 айға созылған қанды қырғынынан аман - есен оралғанымен, жандары жаралы 18360 қазақстандық ардагер ортамызда жүр. Солардың қатарында құрметті ардагер ұстаздарымыз, медицина факультетінің «Адам морфологиясы мен физиологиясы» кафедрасының профессорлары Ибрагим Ишигов пен Сайдулла Жұмашев бар. Ардагерлермен арнайы кездесу барысында мен кәсіподақ ұйымының төрағасы А.Кенжалиев, медицина факультетінің деканы М. Жүнісовтер ұжым алдында құттықтау лебіздерімізді жеткіздік. Кәсіподақ атынан Ауған соғысы ардагерлеріне сый-сияпаттар көрсетіліп, іс-шара соңында «Жалпы хирургия» кафедрасының оқытушысы, ардагер ұстаз Бақтыбай Дүйсембаева ардагер ағалар мен жиналған жұртқа ризашылығын білдірді.

Ұйымдастырылған іс-шараның студент жастарға, келешек ұрпаққа әскери-патриоттық тәрбие беруде қосар үлесінің барлығына сеніммен қарап тарқастық.

Балғабай НАҚЫПОВ,
университет ардагерлер ұйымының төрағасы

ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығына орай ЖОО қауымдастығы үздік ғылыми басылымдарға монографиялар мен кітаптарға республикалық байқау жариялаған болатын.

Тәуелсіздік жылдарында жарық көрген оқытушы-профессорлардың «үздік монография», «үздік кітап», «үздік ғылыми мақала» номинациялары бойынша үздік еңбектер анықталып, байқау қорытындысы шықты. Жоғарыда көрсетілген номинацияларға толық жауап беретін университетіміздің профессоры, журналист-ғалым Сейдулла Садықов үздіктер қатарынан көрініп, байқау жеңімпазы атанды.

Біз әріптесімізді шығармашылық жеңісімен құттықтай отырып, алдағы уақытта да биіктерден көріне беруіне тілектестігімізді білдереміз.

Қоғаммен байланыс бөлімі

СУРЕТТЕРГЕ ЖАН БЕРГЕН...

«Бейнелеу өнері» кафедрасы 2004 жылы ашылған. Қазіргі таңда кафедрада 2 ғылым докторы 3 профессор, 7 ғылым кандидаты және 4 аға оқытушылар мен 10 магистр оқытушылар қызмет етеді. Студенттеріміз 2012 жылдан бастап Мәулана академиялық ауысу бағдарламасы бойынша Түркия мемлекетінің Гази, Хажетеппе және Акдениз университеттерінде бір семестр кезеңінде білім алууда.

2009-2010 оқу жылында Мәскеу қаласында өткен «Этно-эрато» атты Халықаралық жоғарғы ұлттық костюм сән байқауында («Oasis») – сән коллекциясы, «Тұран» - сән коллекциясы бас жүлде алып «Ника» және «Кәсиби шеберлігі үшін» дипломдармен студент М.Сейсенбекова және жетекшісі М.Езиева марапатталды. Шымкент қаласында өткен «Біздің авангард» атты Халықаралық жоғарғы сән байқауында дизайн мамандығының студенттері және жетекшісі М.Езиева «Эксклюзив» номинациясы бойынша 1-орын дипломымен және сертификатпен марапатталды.

2010 жылдың қараша айында Облыстық жоғары сән өнер байқауы «Біздің авангард» атты өнер жарысында 5B042100-Дизайн мамандығының студенттері және оқытушы Ұ.Нұрланованың жетекшілігімен «Дала бақсысы» тақырыбында киім үлгісін көрсетіп 1-орын ие болды. Облыстық жоғары сән өнер байқауы «Біздің авангард» атты байқауға оқытушы Л.Ибрагимова «Шафрановый мираж» тақырыбында киім үлгісін көрсетіп I – орынға ие болды.

2011 жылғы қараша айының 2-5 жұлдызында Қазақстанның жоғары Архитектура білімінің 50 жылдығына арналған Алматы қаласындағы «Қазақ мемлекеттік сәулет және құрылыс академиясында» өткен «Архитектура құрылыс және дизайнның Евразия мектебі» және «Алматы аймағында «DEGREE PROFESSION» атты II- халықаралық фестиваліне 5B042100-Дизайн мамандығының студенттері Фатима Мейірбекова, Зухра Мейірбекова, ғылыми жетекшісі: магистр-оқытушы Ұлмира Нұрланқызы «Сапфир» сән үлгісі және 120-80 көлемінде планшетте салынған суреттерді көрмеге қойып 3-орынды иеленіп сертификаттармен марапатталды.

Осы жылдың қараша айында суретші педагог, ҚР суретшілер Одағының мүшесі, ҚР мәдениет қайраткері С.Жорабековпен студенттерінің кездесу кеші ұйымдастырылды. Суретші осы тақырыпта 100-ден астам кескіндемелік шығарма жазған. Суретші көрмелері Астана, Алматы, Шымкент қалаларында өткізген.

Қазақстан Республикасының 25 жылдығы қарсаңында «Тарихи-мәдени-этнографиялық орталығымен» бірлесіп ұйымдастырылған «XXI ғасыр көшбасшысы» атты интеллектуалдық конкурс аясында «Жас қылқалам және қолөнер шебері» атты көрме ұйымдастырылды.

2016 жылы Түркістан қала күні және Қазақ хандығының 550 жылдығына орай Түркістан қалалық балалар қолөнер мектебінің көрме залында «Ұлы даланың топырағын ұлықтайық» атты шығармашылық жұмыстарының көрмесіне «Бейнелеу өнері» кафедрасы студенттерінің шығармашылық туындылары қойылды. Ұлы даланың батырлары ерліктері мен сол кездегі тарихи оқиғалар, қазақ тарихы мен дәстүрлерін бейнеленген көріністер мен Түркістан қаласының тарихи көріністері, жүннен жасалған, түкті кілем, қылқалам шеберлерінің, майлы бояумен, тоқыма жіптерден жасалынған шығармашылық туындылары көрмеге қойылды.

2016 жылдың қараша айында «Тұңғыш президентіміз» атты әдеби-кеш ұйымдастырылды. Әдеби кешке 1-курс студенттері мен топ жетекшілері қатысып «Тарихи-мәдени этнографиялық» музейде өткізілді. Тұңғыш Президенттің өмірбаяны мен Қазақстан жеткен жетістіктерімен патриоттың өңдер шырқалып слайттар мен роликтер көрсетіп көп ұлттық ынтымағын көрсететін отырып испан биі, грузин биін билеп үнді билерімен қойылымдар қойып әр ұлттың киімдерін киіп дифеле көрсетілді. 2016 жылдың желтоқсан айында Түркістан қаласының Этномузейінде «ҚР Тәуелсіздік күні» атты плакаттар көрмесі өтті. Көрмеде «Бейнелеу өнері» кафедрасының студенттері қатысып белсенділік танытты. 2016 жылы 16-наурыз күні Ахмет Ясауи университеті, Өнер факультетінің №8 оқу ғимаратында ҚР Тәуелсіздігінің 25 жылдығына

және ХҚТУ-нің құрылғанына 25 жыл толуына орай Бейнелеу өнері мамандықтары бойынша мектеп бітіруші оқушылар арасында V-ші Аймақтық пән олимпиадасы өтті.

Өнер факультеті, «Бейнелеу өнері» кафедрасының ұйымдастыруымен жалпы орта білім беру мектептерін бітіруші түлектер арасында өткен шығармашылық өнер сайысына Кентау, Түркістан және көрші аудандардан 40-қа жуық 11-сынып оқушылары мен колледждердің бітіруші студенттері қатысты. Пәндік олимпиада «Бейнелеу өнері және сызу», «Дизайн», «Сән өнері» мамандықтары бойынша өтті.

Олимпиаданың екінші кезеңі екі турдан өткізілді. 1-турда олимпиадаға қатысушылардың шығармашылық үй жұмыстары қабылданды. Сараптауға жіберіліп, арнаулы комиссия мүшелерінің алдында қаралды. 2-турда оқушылар комиссия тарапынан берілген практикалық тапсырма бойынша шығармашылық жұмыстар орындады.

Университеттің ректорат фойесінде «Өнер» факультеті студентінің ҚР Тәуелсіздігінің 25-жылдығына арналған «Сұлұлығым – салған суретім» атты жеке шығармашылық көрмесі қойылды. «5B010700-Бейнелеу өнері және сызу» мамандығының 4-курс студенті Мағтұна Бабатаеваның бұл еңбегі «Бейнелеу өнері» кафедрасы бойынша алғашқы жеке шығармашылық көрме болды.

Көрмеде пейзаж және натюрморт жанрында салынған Тәуелсіздік жылымен бірдей 25 көркем туынды қойылды.

Талантты жас суретші көптеген облыстық, республикалық пленерлік жұмыстарға қатысқан. Сондай-ақ, университеттің «Дарын-2016» фестивалінің «Суретшілер» сайысында 1-ші орынды иеленген.

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің ұсынып отырған «Ұлы Дала тарихы» сурет көрмесі тамыз айында Астана қаласында өтті. Оған 40 қылқалам туындысын біріктірген «Ұлы Даланың ұлы тұлғалары» және «Ұлы Даланың Ұлы оқиғалары мен құбылыстары» деген екі бөлімнен тұрады.

Көрменің басты мақсаты Ұлы Дала Елі – Қазақстан Республикасының жеті мың жылдық тарихын суретпен сөйлету болғандықтан көрмеге ел тарихында өшпес орны бар тарихи тұлғалар мен Қазақ елінің мақтанына айналған оқиғалар мен құбылыстардың бейнелі тарихи топтастырылды. Көрмеге ұсынылған суреттердің тақырыбы мұқият таңдалып, мамандардың ғылыми және көркемдік сараптамасынан өтті.

Біздің заманымызға дейінгі бес мың жыл бұрынғы Ботай мәдениетінен бастап, бүгінгі күнге дейінгі аралықтағы ұлттық тарих пен мәдениеттің артефактісіне айналған мәдени-рухани және материалдық ескерткіштер елдің игілігіне айналып, дәстүрлі мәдениеттің өзегін құрап отыр. «Ботай елді мекені», «Қазақ даласындағы аң аулау өнерінен көрініс», «Сақ басшысы – Алтын адамды жерлеу рәсімі», «Отырар моншасы», «Тайқазан», «Отырар кітапханасы», «Қожа Ахмет Ясауи кесенесінің құрылысы» тағы да басқа суреттер тарихи оқиғалар мен құбылыстарды сурет тілімен көркемдік бейнеде қабылдауға қызмет етеді. Көрме идеясының авторы: У.Әбдібеков. Көркем сурет авторлары: О.Бабажанов, М.Шаханбаев, Е.Мамбетаев, С.Алтышев, М.Абилдаев. Ғылыми кеңесшілері: Т.Раимбердиев, Қ.Ералин, М.Қожа, Х.Тұрсын, Е.Төлегенов, Л.Динашова, Г.Жораева, Б.Абусейітов

Ұлы дала тарихы мен мәдениеті Елбасымыздың сөзімен айтқанда «ел байлығы, жер байлығы, ер байлығынан» құралатындығын ескеріп, Мәңгілік Елдің тұғырын бекемдеуге қызмет жасаған тарихи тұлғаларымыз – даланың дана билеушілері, батагөй билері мен ержүрек батырлары, олардың тікелей араласуымен іске асқан тарихи оқиғалар да сурет көрмесінің желісін құрайды.

Бейнелеу өнерінің студенттері болашағынан үміт күттіретін жастар. Кафедраның суретші-педагогтар ағартушылар қызметпен шығармашылықты қатар алып жүрген шеберлер.

Ұлмира НҰРЛАНОВА,
Өнер факультеті «Бейнелеу өнері»
кафедрасының аға оқытушысы,
ҚР Дизайнерлер одағының мүшесі,

Ahmet Yesevi Üniversitesi Fakülteler Arası Futbol Ligi Açılış Yaptı

Ahmet Yesevi Üniversitesi Spor Kulübü tarafından düzenlenen fakülteler arası futbol ligi açılış yapıtı. Düzenlenen açılış programı Rektör Yardımcısı Doç. Dr. Bakırcan Kalcanulı Muhamedjanov ve dekanlar ile akademisyenlerin katılımıyla 14 Şubat Salı günü Sanat Fakültesinin Bekzat Sattarhanov spor salonunda gerçekleştirildi.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Spor Kulübü tarafından organize edilen bu ligde Sanat, Tıp, Beşeri Bilimler, Hazırlık, Filoloji, Fen ve Sosyal Bilimler fakültelerinin oluşturdukları futbol takımları karşılaşıcaak.

9 hafta sürecek olan bu faaliyet ilk olarak Mühendislik ve Sosyal Bilimler Fakültesi takımlarının karşılaşmasıyla başladı. Yapılan maçta Sosyal Bilimler Fakültesini 6-4 mağlup eden Mühendislik Fakültesi lige iyi bir başlangıç yaptı.

ДАРЫН - 2017

КҮЛЛІ АЛАШҚА САЗ ОЗДЫРҒАН «ӘН-ДАРЫН»

Түркістан қаласының түркі әлемінің 2017 жылғы мәдени астанасы болып жариялануына орай продюсерлік орталықтың ұйытқы болуымен дәстүрлі «Дарын-2017» фестивалі өтті. Биыл 16-шы рет шымалдығын түрген дүбірлі доданың ашылу рәсіміне вице-президенттер Б.Мұхамеджанов пен М.Эрен қатысып, аламан бәйгеге қатысушы өнерпаздарға сәттілік тіледі.

Университеттің 110-ға тарта өнерпаздарының бағы мен бабын сынауға арналған дода 5 күнге созылды. 10 түрлі жанрды қамтыған сайыс тартысты өтті. Эстрадалық, дәстүрлі және түбі бір түрік әндерін орындаушылар, жұптық жүргізушілер, айтыскерлер, киім дизайнерлері, суретшілер, қол өнершілер, көркем сөз оқу шеберлері, бишілер өз өнерлерін көрсетіп-ақ бақты.

Фестиваль жастарды өнерге, көркем-шығармашылық құндылықтарға баулыды, жас таланттарды танытты. Байқауға республикалық байқаулардың лауреаттары, мәдениет қайраткерлері, суретшілер, хореографтар мен театр майталмандары төрелік етті.

Бұл ретте фестивальге қатысушылардың әрқайсысының талғам-таңдауы қалың тыңдарман қауымның көңілінен шыққанын айтқан абзал. Сөйтіп, бұл жолы да өн құдіретінің шоқтығы биіктеп, өнердің айбыны асты.

Алдымен Мәдениет орталығының фойесінде суретшілер мен қолөнершілер өз туындыларын жайды. Сурет жанры бойынша бақ сынаған «Бейнелеу өнері» мамандығының 2-курс студенті Шахсанам Дәуітова суреттер мен қолөнер туындыларымыз Түркістан қаласының түркі әлемінің 2017 жылғы мәдени астанасы болып жариялануына және Тәуелсіздігіміздің 25 жылдығына арналып отырғанын жеткізді. Бір қызығы, жылдағыдай айтыс пен дәстүрлі өн байқауын тамашалауға студенттер аз жиналды. Ұлттық өнердің төресі саналатын аталмыш жанрларға қызығушылық

жылдан-жылға бәсеңсіп бара жатқандай.

Фестиваль жеңімпаздары қорытынды Гала-концертте анықталды.

Вице-президенттер Т.Раимбердиев пен М.Эрен, Түркістан қалалық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің басшысы Ж.Ибрагимов, «Қуаныш» ЖШС директорының орынбасары И.Намазбаева «Дарын-2017» фестивалінің жеңімпаздарына дипломдарын табыстап, игі тілектерін жеткізді. Облыстық «Арай-2017» байқауында жоғары деңгейде

өнер көрсеткені үшін арнайы марапаттауға ие болған «Асу» және «Пэрте» квинтетіне тиісті марапаттары тапсырылды.

– Мен біздің басты бағытымыз – жастармен қосылып өн шырқау екендігін анық түсіндім, – дейді жоба жетекшісі және продюсері, Қазақстан Республикасының мәдениет қайраткері Әлімбай Ботақараев. – Соңғы 16 жыл көлемінде біздің өнерпаздарымыз Қазақстандағы көптеген атаулы шараларға қатысып келеді. Сондықтан да, біз жастардың жаңа сипатта жаңғыруы мен даму серпінін даусыз бағамдап үлгердік. Өнер додасының Түркістанның мәдени аста-

на мәртебесімен тұспа-тұс келуі – аса жарасымды. Университеттің атын аспанға шығаратын болашақ Алтынайлар мен Нұржандар шығады деп ойлаймын.

– «Дарын» фестивалінің мақсаты – жүзден жүйрік мыңнан тұлпар шығатын

жүйріктерді анықтау. Жүлдегер болған өнерпаздарымызды тек биіктерден көрсек деген аққолтай арманымыз бар, – дейді қазылар алқасының мүшесі, композитор Б.Сердәлі. «Эстрадалық өн орындау» сайысы бойынша биыл 1-ші орынға лайық ешкім болмады. II орынды филология

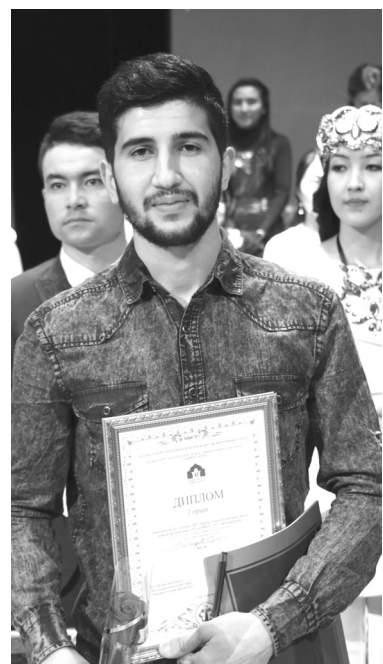
факультетінің студенті Балнұр Әлжан мен өнер факультетінің студенті Нұрсұлтан Түлемісов өзара бөлісті. III орынды инженерия факультетінің студенті Қанат Құдайберген иеленді.

«Жұптық жүргізушілер» сайысында I орынды «Түркістан Ахмет Ясауи кәсіби» колледжінің студенттері Ақниет Серікқызы мен Айдана Алпысбай, II орынды өнер факультетінің студенттері Марат Бекұзақ пен Ақбота Құрмаш, III орынды инженерия факультетінің студенттері Ұлан Ақылбай мен Ақарыс Төңірберген

жұптары иеленді. «Айтыс өнерінде» I орын Кентау институты дайындық факультетінің білімгері Ербол Елшатқа, II орын филология факультетінің студенті Мадияр Бекентайұлына, III орын тағы да филология факультетінің студенті Рысқұл Досжановаға бұйырды. «Дизайнерлерден» I орынды өнер факультетінің студенті Нұрила Қонарбаева, II орынды тағы да өнер факультетінің студенті Сымбат Ақылбек, III орынды медицина факультетінің студенті Көркем Абеннова еншіледі.

«Дәстүрлі өн өнері» сайысында I орынды Кентау институты дайындық факультетінің білімгері Ақылжан Қоман, II орынды өнер факультетінің студенті Назира Әли, III орынды өнер факультетінің студенті Ербақ Құрметжан қанжығаларына байлады.

«Суретшілер» жанры бойынша I орынды өнер факультетінің студенті Шахнура Тәжіметова, II орынды өнер факультетінің студенті Надира Исмайылова, III орынды «Түркістан Ахмет Ясауи кәсіби» колледжінің студенті Жанат Камилова иеленді.

«Қол өнершілер» сайысы бойынша I орынға өнер

факультетінің студенті Әлия Әлмен, II орынға «Түркістан Ахмет Ясауи кәсіби» колледжінің студенті Дилрабо Қорғанбаева, III орынға өнер факультетінің студенті Айдана Әбдірәсіл лайық деп танылды.

Би сайысы бойынша I орынды медицина факультетінің студенті Жасулан Жұмабек, II орынды өнер факультетінің студенттері Исабек Әйтен және Сұлтан Нұрлан, III орынды жаратылыстану факультетінің студенттері Маржан Оңалбек

және Жібек Төлеубаева иеленді.

«Көркем сөз оқу» сайысы бойынша I орынды өнер факультетінің студенті Жалғас Аманкелдиева, II орынды ин-

женерия факультетінің студенті Олжас Сатыбалды, III орынды филология факультетінің студенті Айнуыр Ибрашева қанжығаларына байлады.

«Түбі бір түрік өні» сайысы бойынша I орынды филология факультетінің студенті Баян Әбілхайқызы мен әлеуметтік ғылымдар факультетінің студенті Ғулам Мамадов өзара бөліссе, II орынға медицина факультетінің студенті Дениз Динчер лайық деп танылды.

Дүбірлі додада тайсалмай өз өнерлерін паш еткен өнерпаздарға «Қуаныш» ЖШС

атынан директор орынбасары И.Намазбаева әр I-орын алған өнерпазды 5 мың теңгеден, жалпы 50 мың теңге қаржылай сыйлықпен марапаттады. Түркістан қалалық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің басшысы Ж.Ибрагимов II, III-орын иегерлеріне заттай сыйлықтар табыстады. Университеттің мәдениет орталығының директоры Г.Зияйдинова өз атынан «Түбі бір түрік өні» сайысына қатысушыларға тамаша сыйлықтар табыстап, «Дарын» фестивалінің ұйымдастырушысы, продюсерлік орталық директоры Әлімбай Ботақараевқа алғысын айтты.

Университетіміздегі білімгерлердің бойындағы өнерге деген талпынысын анықтау, отан сүйгіштікке тәрбиелеу мақсатында өткізілетін сайыс келер жылы да жалғасын табады деп сенеміз.

Жанар БЕЙСЕНБАЕВА.

ГАЗЕТТИҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

Yesevi

Üniversitesi

ГАЗЕТТИҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

Бетті жүргізуші журналист Ғалымжан Тәжібаев

Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkoloji Enstitüsü Konferanslar Serisinin 7'ncisini Düzenledi

Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkoloji Enstitüsü tarafından geleneksel olarak düzenlenen konferanslar serisinin bu haftaki konuşmacısı Doç. Dr. Muhtar Koca, "Hoca Ahmet Yesevi Türbesinin Koruma ve İnceleme Meseleleri" konusunu ele aldı.

22 Şubat 2017 Çarşamba günü üniversitemizin Türkistan Yerleşkesi'ndeki Merkez Kütüphanenin toplantı ve konferans salonunda gerçekleşen konferansa, Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Taljan Raimberdiev, Türkoloji Enstitüsü Müdürü Dr. Serdar Dağıstan, Arkeoloji Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Köpjasar Jetibaev'in yanı sıra çok sayıda öğretim üyesi, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri katılım gösterdi.

Konferansta kendisinin özgün çalışmalarıyla dinleyicilerin ilgisini çeken Doç. Dr. Muhtar Koca'nın konuşmasında arşiv bilgilerine dayanılarak Ahmet Yesevi türbesinin tarihinden bahsetti. Görüntülü sunu aracılığıyla türbenin araştırılması, restorasyon çalışmaları ve bunların neticelerine değindi. Bununla birlikte Kazakistan'da kültürel mirasların araştırılması ve korunmasıyla ilgili

bilgiler sunan Doç. Dr. Muhtar Koca, bu faaliyetlerde yer alan araştırma merkezlerinin rolünü gösterdi.

Konferansın sonunda Türk dünyasının değerli yadigarı Ahmet Yesevi türbesinin bugünkü durumu ve mevcut sorunları ele alınarak tamamlandı.

Uludağ Üniversitesinde "Hoca Ahmet Yesevi'yi Anlamak" konferansı yapıldı

Uludağ Üniversitesinde Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ın konuşmacı olarak katıldığı "Hoca Ahmet Yesevi'yi Anlamak" isimli konferans düzenlendi.

Konferansın açılış konuşmasını yapan Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bilal Kemikli: "Ahmet Yesevi'nin Türkistan toprağını Muhammedi muhabbet ile yoğuran bir emiş olduğunu söyleyen Kemikli, "Bendeniz Piri Türkistan'ı şu şekilde tanımlamak daha uygundur diye düşünüyorum: Evvela Pir-i Türkistan bir yol kurucudur. Yesevilik'in banisidir. Bu önemli bir özelliktir. Kurucu olmak bizim genellikle üzerinde durmamız gereken konulardan bir tanesidir. Türkistan toprağını Muhammedi Muhabbetle yoğuran bir emişti. Türkistan toprağı derken, bir ilim ve irfan havzasını kastetmiş oluyoruz. Divan-ı Hikmet'i başından sonuna kadar okursanız en temel konunun Muhammedi Muhabbet olduğunun farkına varmış olursunuz" dedi.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyeti

Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız, Uludağ Üniversitesinde gerçekleştirilen bu etkinlikten büyük mutluluk duyduğunu ifade ederek "Bugün Balkanlarda Müslümanlar ve Türkler varsa Hoca Ahmet Yesevi hazretleri sayesinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz" dedi.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız sunumuna Divan-ı Hikmet sözleri ile başlayarak Türk halkının maneviyatında yüksek mevkiye sahip olan Ahmet Yesevi'nin hayatı ve eserlerinden söz etti. Hoca Ahmet Yesevi'nin hayatı ve yaşam felsefesi hakkında bilgileri onun hayatından vermiş olduğu örnekler ile dile getirdi. Prof. Dr. Musa Yıldız Hoca Ahmet Yesevi'nin eserlerindeki ana fikrinin insanın ahlaki, manevi ve hoşgörü gibi değerlerinin gelişmesi olduğunu ifade etti. Eserlerini halkın rahatça anlayabileceği sade ifadelerle Türkçe yazarak ve anlatarak dile getirmesi sayesinde geniş kitlelerin hikmetlerini anlayabildiğini belirtti.

Konferans sonunda Prof. Dr. Musa Yıldız tarafından, katılımcıların Hoca Ahmet Yesevi'ye ilişkin soruları cevaplandırıldı.

Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde Geçmişte, Günümüzde ve Yakın Gelecekte Din Gerçeği ve İslâmî İlimlerin Önemi Konferansı

Ahmet Yesevi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Bölüm Başkanı Prof. Dr. İdris Şengül tarafından düzenlenen konferansın bu haftaki konusu "Geçmişte, Günümüzde ve Yakın Gelecekte Din Gerçeği ve İslâmî İlimlerin Önemi" oldu. 17 Şubat Cuma günü saat 11,00'de, Rektörlük binasının 4. kat konferans salonunda gerçekleşen konferansa İlahiyat Bölümü hocaları ve öğrencileri katıldı.

Konferansta konuşan Prof. Dr. İdris Şengül, ilk olarak din gerçeği ve insan fıtratı ile ilişkisi üzerinde durarak, insanlık var olduğu sürece insanlığın fert ve toplumlarından dinin, din ve inanç duygusunun hiçbir zaman tamamen sökülüp atılamayacağını, yok edilemeyeceğini ancak totaliter, baskıcı, diktatörlük ve yasağı rejimlerde, idarelerde inancın kalplere, zihinlere hapsedilebildiğini ifade etti. Ancak baskı ve yasağı kalktığında, hürriyet ortamlarında din ve inanç duygularının eskisinden daha güçlü ve canlı bir şekilde yeşerdiğini örneklerle ortaya koydu.

Konuşmasının devamında da kâinatın, evrenin işleyişinde var olan tabiat kanunları gibi insanlık tarihinde fert ve toplumların maddî- manevi yükseliş

ve düşüşlerinde hakim olan sosyal kanunların yani İslâmî ilimler literatüründe sünnetullah veya adetullah tabir edilen; tabiat kanunlarına göre çok esnek, ancak sebep-sonuç ilişkilerinde tamamen kesinlik arz eden sosyal kanunların var olduğunu belirtti.

Son olarak da bu sunnetullah tabir edilen sosyal kanunlar çerçevesinde başka bir ifade ile Tarih Usûlü veya Tarih Metodolojisi çerçevesinde yaklaşık olarak 1700'lü yıllarda başlayan seküler, pozitivist veya modern çizginin 1900' e kadar gelişimini nasıl sürdürdüğünü daha sonra özellikle birinci Dünya Savaşı, Bolşevik ihtilali ve ikinci dünya savaşıyla insanlığın mutluluk yerine nasıl hüsrandan hüsrana düştüğüne işaret etti. 1950'den sonra da modern çizginin postmodern bir çizgiye değiştiğini, insanlığın acı tecrübelerinden sonra modern çizginin yeniden maneviyata, dine, inanca yönelen bir çizgiye oturduğunu ve bu çizginin gelişerek 2017'ye geldiğini vurguladı.

Netice olarak bu fitri çizgide batıl dinler ve muharref semavi dinlerin varlığına rağmen, günümüze kadar hiçbir değişikliğe uğramadan gelen İslâm Dininin ne kadar önemli ve etkili olacağını altını örneklerle çizdi.

BM Kazakistan Temsilcisi Vlastimil Samek Ahmet Yesevi Üniversitesinde Seminer Verdi

Ahmet Yesevi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Kulübü tarafından düzenlenen "İnsanlık ve Gezegemizin Geleceği Bizim Elimizde!" konulu seminere, Kazakistan BM temsilcisi Vlastimil Samek canlı yayın bağlantısıyla katıldı.

17 Şubat Cuma günü saat 15.00'te Türkistan Yerleşkesindeki Kültür Merkezinin toplantı ve konferans salonunda gerçekleştirilen seminere Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Toplu ile Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Doç. Dr. Eftal Şükrü Batmaz'ın yanı sıra birçok akademisyen ve öğrenci de katılım gösterdi.

Uluslararası İlişkiler Kulübü'nün düzenlemiş olduğu seminere "Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi" adı altında New York'taki Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde, 25-27 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilen BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesinde, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri çerçevesinde kabul edilen prensipler ele alındı.

Seminere konuşmacı olarak canlı yayınla bağlanan Kazakistan BM temsilcisi Vlastimil Samek, öncelikle bizzat katılım gösteremediği için üzgün olduğunu ifade ederek, Ahmet Yesevi Üniversitesine ve Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Vekili Prof. Dr. Mehmet Kutalmış'a yapmış oldukları bu davetten dolayı teşekkürlerini ilettiler. Vlastimil Samek, BM'nin 25 Eylül 2015 tarihinde Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde, 2030 yılına kadar yoksulluğu sona erdirmek, eşitsizlik ve adaletsizlikle mücadele etmek ve iklim değişikliğinin üstesinden gelmek için belirlenen 17 sürdürülebilir kalkınma hedefi hakkında bilgiler verdi.

BM Kazakistan Temsilcisi Konuşmasının sonunda gençlerin din, dil, ırk ayrımı yapmadığı gibi birbirleriyle de iletişimin güçlü olduğu için yenedünya düzeninden umutlu olduğunu dile getirdi. Bununla beraber evrensel kalkınmayla birlikte dünya barışının tesis edileceğine inandığını ifade eden Vlastimil Samek, teşekkürlerini sunarak konuşmasını tamamladı.

Daha sonra konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet edilen Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, sözlerinin başında böylesine hassas bir konunun ele alınmasından oldukça memnuniyet ve gurur duyduğunu belirterek, bundan dolayı da tebrik ve teşekkürlerini ilettiler. Ayrıca kendisinin de konuyla ilgili çalışmalarını olduğunu belirtti. İnsanla tabiat ilişkisini bir kardeşlik bir dostluk ilişkisi gibi nitelendirdiğini, ancak günümüz dünyasında insanların bu ilişkiyi unutarak tabiata zarar verdiğini ve tabiatı bir sömürme aracı olarak kullandığını ifade eden Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, yapılan her tahribatın, bozulan tabiatın insanlığa olumsuz etki olarak geri döndüğünü dile getirdi. Bu sebepler küreselleşen dünyada birçok sağlık sorunu ve hatta ölümlerle sonuçlanan hastalıkları da beraberinde getirdiğine değinerek, sanayi devriminde İngiltere ve Çin'de binlerce insanın hava kirliliğinden dolayı hayatını kaybettiğini dile getirdi.

Son olarak daha güzel ve daha yaşanabilir bir dünya için bu sorunların temeline inip her şartta ve her alanda çalışmaların gerçekleştirilmesi gerektiğini belirten Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, insanlık vazifesi olarak herkesin bu konuda gerekeni yapması temennisiyle sözlerini tamamladı.

Program, "Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi" maddeleri ele alınarak bu konuda yapılması gereken çalışmalar hakkında sunulan önerilerle tamamlandı.

Ahmet Yesevi Üniversitesinde "Darın-2017" Festivali

Ahmet Yesevi Üniversitesi Prodüksiyon Merkezi koordinasyonunda Darın Yetenek Yarışması Festivali düzenleniyor.

20 Şubat Pazartesi günü saat 15.00'te Türkistan Yerleşkesi Kültür Merkezinde büyük bir ilgiyle açılış yapan "Darın" festivali, Rektör Yardımcıları Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren ve Yrd. Doç. Dr. Bakıtcan Kalcanulı Muhamedjanov'un yanı sıra çok sayıda hoca ile öğrencinin de katılımıyla gerçekleşti.

Düzenlenen festivalin açılış konuşmasında Darın hakkında bilgiler verildi. Darın, öğrencilerin resim, şiir, şarkı, defile ve dans gibi alanlarda yeteneklerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bir program olduğu belirtildi. Ayrıca bu yıl 16'ncısı düzenlenen festival, üniversitemizin 25. yılı ve Türkistan 2017 Türksöy Türk Dünyası Kültür Başkenti olması münasebetiyle de daha kapsamlı düzenlendiği ifade edildi.

5 Gün boyunca öğrencilerin çeşitli sanat dallarında yarışacağı Darın Yetenek Yarışması Festivali, son olarak 24 Şubat Cuma günü düzenlenecek gala konseriyle dereceye girenlere ödül takdimi yapılarak son bulacak.

ГАЗЕТТІҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

Dr. Aidarbek Amirbek “Türk Dili Konuşan Ülkeler Entegrasyonu: Fırsatlar ve Riskler” adlı seminer verdi

Avrasya Araştırma Enstitüsü Müdür Yardımcısı Dr. Aidarbek Amirbek “Türk Dili Konuşan Ülkeler Entegrasyonu: Fırsatlar ve Riskler” adlı seminer verdi.

Dr. Aidarbek Amirbek Türk Dili Konuşan Ülkeler Entegrasyonu: Fırsatlar ve Riskler adlı seminerinde ana hatlarıyla Türk dili konuşan ülkelerin arasındaki ekonomik entegrasyonun mevcut durumu, geleceği ve bu ülkeler arasında çeşitli alanlarda ilişkilerin geliştirilmesi için kurulan kurumlar hakkında detaylı bilgiler verdi. Ayrıca Türk Dili Konuşan Ülkeleri uluslararası sistem içindeki konumları itibarıyla kategorileştirerek, Türk dünyasının temel sosyoekonomik göstergeleri ile ilgili bilgiler verdi. Bu bilgiler arasında Türk dünyası adı altına Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Türkiye, Özbekistan ve Türkmenistan'ın girdiğini belirtmekle beraber Gayrisafi yurt içi hasılatları (GSYİH), ticari hacimleri, nüfusu ve benzeri veriler sunarak bu ülkelerin güncel ekonomik durumlarına değindi.

Türk dünyasını bir araya getiren Türk dünyası zirvelerinin önemine dikkat çekerek bu zirvelerin Türk dili konuşan ülkelerin birbirleri ile ilişkilerini güçlendirdiğini ifade etti. Ayrıca, bu zirvelerin ülkeler arasındaki ekonomik ve politik sorunların görüşülüp çözülmesinde birebir görüşme imkanı sağladığı için önemli katkı sağladığını belirtti. Bu bağlamda 2001, 2006 ve 2009 yıllarındaki zirvelerde bu ilişkileri kurumsal bir yapıya oturttuk devam ettirilmesi açısından önemli kararların alındığını sözlerine ekledi.

Bu kararların arasında Kazakistan Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Sayın Nursultan Nazarbayev'in Aksakallar Konseyi kurulması önerisinin yanı sıra Parlamento Meclisi kurma önerisinin bulunduğunu altını çizdi. Buna ek olarak 2006 senesinde yine Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Nursultan Nazarbayev'in önerisi ile Türk Konseyi'nin (Türk Keneşi'nin) kurulduğunu ve 2009 yılından itibaren bu kuruluşun alınan kararları pratikte uygulanmaya başlanması katkı sağladığını ifade etti. Kurulan kuruluş hakkında TÜRKSOY, TÜRKPA, Türk Akademisinin kuruluş amacı ile işleyişi ile ilgili bilgiler sundu. Ayrıca 3 Ekim 2009 Nahçıvan Anlaşması ile Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Zirvesi'nin kurumsallaşarak Türk Konseyi'ne dönüştüğünü beyan etti. Özellikle 22 Ağustos 2012 tarihinde Bişkek'te toplanan 2. Türk Konseyi Dışişleri Bakanları toplantısında Türk Konseyi'nin resmi bayrağının kabul edildiğini, bu bayrak dört üye ülkeye ait sembollerini içerdiğini, rengini Kazakistan bayrağından, ortasındaki güneşi Kırgızistan bayrağından, hilali Türkiye bayrağından ve 8 köşeli yıldızı ise Azerbaycan bayrağından alındığını söyledi. Seminerinin devamında Türk dili konuşan ülkelerin entegrasyonunun getirdiği fırsatlar ve risklere değinirken Türk dünyası ülkelerinin kendi aralarındaki ticaret hacminin zayıf olduğunu belirtti. Buna ek olarak, Türk Dili Konuşan Ülkelerin ticaret hacimleri ve ticaret ortakları hakkında detaylı bilgiler sundu. Ülkeler arası ticaretin bu denli düşük olması entegrasyonun güçlenmesinin önünde yer alan önemli engellerin biri olduğunu ifade etti. Seminerin sonunda katılımcılar Türk dünyasının entegrasyon potansiyeli ve ülkeler arasındaki ilişkiler konularında görüş alışverişinde bulundular.

Ahmet Yesevi Üniversitesi'nin ve Kazakistan'ın 25. Yılı münasebetiyle Tıp Fakültesinde konser düzenlendi

Ahmet Yesevi Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından 16 Şubat Perşembe günü Türkistan yerleşkesi Kültür Merkezinde düzenlenen konser, Tıp Fakültesi dekanı Doç.Dr. Murat Çuniso'v'un yanı sıra çok sayıda akademisyen ve öğrencinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Türk Cumhuriyetlerinin bir dostluk nişanı olarak kabul edilen Ahmet Yesevi Üniversitesi, bu dostluğu etkin kılmak için düzenlenen konserde, Türk halk topluluklarının kültürü, gelenek ve görenekleri öğrenciler tarafından yöresel gösterilerle sahneye taşındı. Yaklaşık bir saat süren konserde öğrenciler şarkılar söyleyip şiirler okudu ve halk oyunları gösterileri yaptılar.

Düzenlenen konserde Türkistan Valiliği tarafından EXPO 2017 Astana projesi hakkında bilgiler verildi. EXPO 2017 Astana programı kapsamında yapılacak faaliyetleri açıklayan Valilik temsilcisi, 10 Haziranda başlayacak ve 93 gün sürecek olan bu organizasyona Türkistan'dan birçok tur düzenleneceğini de belirtti.

Siyaset Bilimci Zamir Karajanov “Dünya Ekonomik Gelişim ile Durgunluğun Orta Asya Ülkelerine Etkileri: Olumlu ve Olumsuz Yönler” Konulu Seminer verdi

Ahmet Yesevi Üniversitesi Avrasya Araştırma Enstitüsü Siyaset Bilimci Zamir Karajanov “Dünya Ekonomik Gelişim ile Durgunluğun Orta Asya Ülkelerine Etkileri: Olumlu ve Olumsuz Yönler” Konulu Seminer verdi.

Zamir Karajanov seminerinde ana hatlarıyla dünya ekonomik düzenindeki değişimler ile gelişmeler, ABD ile Çin arasındaki ekonomik ilişkiler, popülizm ve ekonomik güvenlik konuları hakkında bilgiler sundu. Nouriel Roubini'nin Dünya'yı 4 motora uçağa benzetme örneğine değinerek bu 4 motora Çin, ABD, AB ve gelişmekte olan ülkeler olduğunu

birçok uluslararası kuruluşun da negatif yönde etkilenebileceğini sözlerine ekledi. Ekonomik gelişmeler konusunda Başkan Trump döneminde ABD-Çin arasındaki ekonomik ilişkilerin bozulmaya başlaması durumunda Çin'in kendine alternatif pazarlar arayışında Orta Asya'ya daha fazla ilgi göstererek bölgeye yaptığı yatırımlarda belirli bir artışın yaşanabileceğini ifade etti. Buna ek olarak yatırımların yanında Çinli firmaların, ürünlerinin ve işçilerinin de bölgeye akın etmesi durumuna bölge ülkelerinin ne kadar hazırlıklı olduğu konusunun tartışılması gerektiğini belirtti. Türk şirketlerinin Kazakistan'ı anlayış ve kültürel açıdan yakın görmesinin yatırımların artmasında pozitif bir

Mütevelli Heyeti Başkanı Almanya'da İşbirliği Toplantısına Katıldı

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ın, Dış İlişkiler Kurulu Başkanlığı'na da yürüttüğü Türkiye Herkes İçin Spor Federasyonu (HİS), Ahmet Yesevi Üniversitesi ve Almanya'da bulunan Applied Management of Erding Üniversitesi arasında ortak programlar açma konusundaki toplantı 29 Ocak 2016 tarihinde Almanya'nın Münih yakınlarında Erding Ismaning Ham'da yapıldı.

Amaçlarını; karşılıklı anlayış içerisinde insanlarımızı bir araya getirerek bireyin kendini geliştirmesine fırsat vermek, spor kültürü ve olimpiizm düşüncesinin toplumda yaygınlaşmasına yardımcı olmak, herkes için spor (HİS) düşüncesini yaygınlaştıracak, sempozyum, konferans, bölgesel ya da uluslar arası seminer, eğitim kursları gerçekleştirmek ve bu alandaki bilimsel araştırmaları desteklemek, hızlandırmak ve sonuçlandırmak olarak belirleyen Türkiye Herkes İçin Spor Federasyonu yetkilileri ile Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı temaslarda bulunmak için Almanya'nın Münih yakınlarında Erding Ismaning Ham şehrine gitti.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız, Herkes İçin Spor Federasyonu Başkanı Prof. Dr. Erdal Zorba, HİS Dış İlişkiler Kurulu Üyesi Doç. Dr. Mutlu Türkmen, Applied Management of Erding Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Christian Werner ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Peter Kapustin'in de hazır bulunduğu bir toplantı gerçekleştirildi.

Toplantının ardından Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız, Applied Management of Erding Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Christian Werner ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Peter Kapustin'e plaket takdim etti.

belirterek bu dört grup arasındaki ilişkilerin ve kendi iç dinamiklerinin dünya ekonomisini etkilediğini dile getirdi. Günümüzde küresel ticaretteki büyümenin ekonomik büyümenin gerisinde kaldığını ve yatırım çekmede rekabetin gittikçe artmaya başladığı ifade ederken burada yatırımlara kolaylık sağlayan ülkelerin kazançlı çıkacağını altını çizdi.

Seminerinin devamında son zamanlarda popülist liderlerin bazı demokratik ülkelerde hükümet başına gelmesi ve aldıkları bir takım keskin kararlar ile önceki hükümetlerin politikalarını değiştirmelerinin uluslararası arenada politik belirsizliği artırdığını ve bunun da ekonomiye negatif yönde yansıtılabileceğini dile getirdi. Buna örnek olarak ABD'nin yeni Başkanı Donald Trump'ın Trans Pasifik Ortaklığı (TPP) anlaşmasını iptal etmesini gösterdi. Bu konuda ayrıca devlet kurumları güçlü olan ülkelerin bazı popülist adımları kısıtlayabildiğini ve potansiyel negatif etkileri hafifletebildiğini ifade etti.

ABD Başkanı Trump'ın hayata geçirmeyi vaat ettiği bazı ekonomi politikalarının döviz savaşlarını tetikleyebileceği ve bundan birçok ülke ile Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu gibi

etkisinin olabileceği yorumunda bulundu. ABD'nin yatırımlar bağlamında özellikle enerji alanındaki yatırımları ile Kazakistan'ın önemli bir ortağı olduğunu belirtti.

Batı tarafından Rusya'ya uygulanan yatırımların Rusya'yı Batı'nın beklediği kadar etkilemediğini lakin Belarus gibi ülkelerle ticari ilişkilerini etkilemesi sebebiyle ikili ilişkilerin gerilediğini dile getirdi. Yatırımların bir günde uygulanmaya başladığını lakin kaldırılmasının yıllar alabileceğini ifade ederek uzun dönemde Rusya'nın yatırımlardan etkilenebileceğini belirtti. Ticari ilişkilerde bölgeselciğin artacağı ve ülkelerin kendisine coğrafi açıdan yakın ülkelerle daha fazla ticari ilişkilerini geliştireceği yönünde görüşlerini belirtti. Bu noktada Orta Asya'da ülkelerin bölgesel iç ticaretinin zayıf olduğunu belirterek bu durumun değişmesi için gerekli kaynakların ve işgücünün mevcut olduğunu belirterek bu imkânların doğru kullanımında bölge içi ticaretin artabileceğini sözlerine ekledi.

Seminerin sonunda katılımcılar bölgeselcilik ve ekonomik gelişmeler konularında görüş alışverişinde bulundular.

СОҢҒЫ БЕТ

ЖАСТАР ЖАҒАНДЫҚ МӘСЕЛЕГЕ ҮН ҚОСТЫ

Жуырда университетімізде «БҰҰ-ның 2030 жылға дейінгі Тұрақты дамуы бойынша мақсаттарының» күн тәртібіне арналған «Адамзаттың және ғаламшардың болашағы - біздің қолымызда!» атты семинар өтті.

Семинарды оқу орынының «Жастар орталығына» қарасты «Халықаралық қатынастар» клубы (IKTU International Relations Club) ұйымдастырды. Клубтың төрағасы ауғанстандық белсенді студент Ясир Рашид.

Жастарды алаңдатқан әлемдік тақырыпқа қатысты БҰҰ Бас хатшысы Антониу Гутеррештің қауіпсіз әлем құру жұмысына қосылуға шақырған бейнежолдауы тыңдалды. Мұнан әрі, БҰҰ-ның Қазақстандағы қоғамдық ақпарат департаментінің басшысы, әлемдік ұйымының Қазақстандағы өкілі Властимил Самек «Skype» арқылы тікелей байланысқа шығып, БҰҰ құрылымдарының

жұмысы туралы ақпараттандырды. Жаһандану үрдісі жайында ой қозғап, оқу орданың креативті жастарына осындай адамзат игілігі үшін белсенділік танытқандарына алғысын білдірді.

Сондай-ақ, жастар БҰҰ-ның ғаламдық мақсаттарына көз жеткізетін, ащы шындық көрсетілген әсерлі бейнероликті тамашалады.

Озық ойлы жастар 2030 жылға дейінгі Тұрақты даму бойынша мақсаттардағы жаһандық өзекті мәселелерді баяндады. «Қазақстан-2050» Стратегиясында және «100 нақты қадам» Ұлт жоспарындағы тұрақты даму мақсаттар үндестігі, ұқсастығы барын салыстырмалы түрде талдады. Семинарға қатысушылар пікір алмасып, заманауи мәселелерді шешу жолдарын талқыға салды. Жастар әлемдік саясатқа үн қосып, көзқарастарын білдірді. Өткір пікірлер айтылып, білімдері мен танымдарының кеңдігін байқатты.

Ақпарат орталығы

Әлеміңсің әдемі

Еске алып отырмын кей күнімді,
«Есің бар ғой, алтыным» дейтініңді.
Еркешіңнің, білемін, ертеңіне,
Елендеумен көп уайым жейтініңді.

Мендік ішкі өлемде сыр сарғайып,
Тұр, Ана, түйсікте мың сан уайым.
Перзенттік бақытым сол - егер, Ана,
Сендік жанар риясыз күлсе әрдайым.

Кешір, Ана, келсе мұң көңіліңе,
Мен енді мағынамын өміріңе.
Бақытыңа туылған перзент барда.
Жылауыңның жоқ, Ана, жөні мүлде!

Күлші, Ана, әлемім жадырасын,
Келтірші тіршіліктің мағынасын,
Мен тағзым ететұғын мәртебенің,
Ана, сен тұғырыңнан табыласың.

Сенші, Ана, сенімің ақталады,
Танып білем бүгінде ақ-қараны.
Сенің берген тағлымың жүрегімде,
Тынысым тоқтағанша сақталады.

Сүйем, Ана, сыр толы жанарыңды,
Сендік ғұмыр мәңгіге маған үлгі.

СТУДЕНТТЕР ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫНАН

Сын келмесін деп іштей тәрбиені,
Сені ойлап басам әр қадамымды.

Ескірмейді ешқашан ғұмырда өлең,
Өбейінші сені осы жырымменен.
Әлеміңсің әдемі, маматайым,
Келіп жеткен мереке күніңменен!

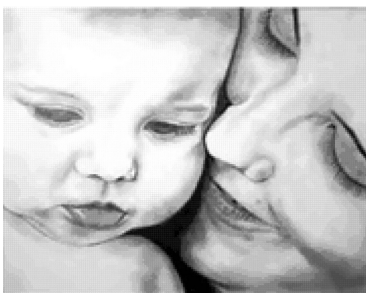
Гайһар КЕҢЕСБАЙ,
2-курс студенті

ЖЫЛЫ ЖҮРЕКТЕРГЕ ШЕКСІЗ ҚАРЫЗДАРМЫЗ

«Нәзіктік атаулының жиынтығы – ананың алақаны, сондықтан да ол - сәби үшін ең жылы ұя» деген әйгілі француз жазушысы В.Гюго. Жылы ұядан алыстаған әр минут, тіпті әр секундтің өзінде кең тыныс алу мүмкін емес. Анаңнан жырақта қалсаң, күн сәулесіне зәру болған, солғын тартқан гүлдің кейпіне еніп кетесің. Бойыңдағы ауырлықты, әлсіздікті ананың алақанымен мейірлене сипағаны бір сәтте жоққа шығара алады. Тіпті, құлазыған күйіңді, қапа болған көңіліңді ғана ана сөзі жібітіп, жақсартып түседі. Ананың ыстық алақаны жаныңа шуақ сыйлап, мерейіңді асырып, көңіліңді көктемдей етеді ғой, шіркін! Ана жаныңда болса, ажарың кіріп, шырайлана түсерің хақ.

«Бауыр еті, баласына» деген ананың көңілі қағаздай кірсіз. Бала жанының қалауын айтпастан ұғып алады. Шынайы сүйіспеншілік пен ыстық лебіз қай уақытта болса да анада таусылған емес. Қашанда сәбиі үшін жүрегің жұлып беруге де өзін тастайды. Сәбиіне ақ сүтімен бар жақсылықты, тәлім-тәрбиені дарытып қана қоймай, өмір жолында бағыт-бағдар беріп, адам болуына ықпал жасайды. Өмірді сүйеге, өмірді сүруге үйретуші бірден бір ұстаз ол - ана. «Балам жақсы өмір сүрсін» деген ниеттен де ешқашан тайған емес.

Лүпілдеген жұдырықтай жүрегіміздегі ана орны да айрықша болуы тиіс. Әрқашан жылы сөйлеп, сыйлап, жаның жадыратып жүрсек, анаға сол да жеткілікті. Сонымен қоса, өмірден өз орнымызды тауып, ел қатарлы жақсы өмір сүріп, адам болып кетсек, ана үшін бұдан асқан арман болмас еді. Әрдайым нұр шашатын ана жүрегіне сызат түсірмей, көңіліне қаяу салмайық. Себебі, ыстық сезім сыйлаған жылы жүрекке шексіз қарыздармыз.

Гайнижамал АРЫСТАНБЕК,
1-курс студенті

Айшаның отбасы кедей тұратын. Анасы нан жапса, әкесі көше тазалап күн көретін. Жағдайларының нашарлығынан Айшаның өзгелерге ұқсаған қуыршағы, не көйлегі болмайтын. Бірақ анасы 5 жасқа толғанына орай ескі жемпірден тоқыма қуыршақ жасап берген-ді. Оның көздеріне түймені қадап, шашына жіпті тігіп, өріп берген екен.

Таңғажайыпқа сенетін Айша бірде қуыршағының жүрек тұсына өріктің дәнегін жасырып қояды. Қуыршақты жақсы көріп, бар сырын соған айтып, түнде жанына алып жатады. Ай өтеді, жыл өтеді қыздың әкешесі әл-ауқатты жандарға айналып, қызға қалаған қуыршағын, көйлегін, тәтті дәмдісін алып береді. Ал қуыршақты ескі заттармен қоса үйдің шатырына тастай салады.

Сол сәтте қуыршаққа жан бітіп, жылап отырғанда, шатыр терезесінен сәулесі түсіп тұрған ай қуыршаққа тіл қатады:

– Қуыршақ, сен жылама. Сені ерте ме, кеш пе есіне түсіріп өзінің жанына алып кетеді. Тек күтсен болғаны, – дегенде, басын салбыратып отырған қуыршақ басын

ТОҚЫМА ҚУЫРШАҚ (ЕРТЕГІ)

көтеріп:

– Ай баба, бәрі сен айтқандай болсын деп тілеймін. Сенікі де дұрыс, «сабыр түбі сары алтын», күтемін, мейлі 5 жыл болсын, 10 жыл болсын, шамам жеткенше күтемін! – деп жымыған күйінде өзіне ыңғайлы орын тауып сол жерде күтіп отырады.

Арада екі жыл өткенде қыздың анасы шатырдағы заттарды шығарып жатып, қуыршақты тауып алады:

– Міне, керемет, сол баяғы қалпында, күйе де жемеген, жырылмаған. «Қой, қызыма көрсетейін», – деп қызын шақырады. Қуыршақтың қуанышында шек болмайды. Өзінің қожайынын, жақын досын көретініне сенбей тұрады.

– Ау, Анашым? – деп бойжеткен қыз көрші бөлмеден шығады. Анасы күлімсіреп:

– Мына қуыршақ есінде ме? – дейді де, қызға қуыршақты ұстатады. Қыз ұзақ қарап, өтірік күліп:

– Әрине, білемін, бірақ оны есіме алғым келмейді, – деп қуыршақтың түйме көзін жұлып алып, лақтырып кетіп қалады. Анасы ештеңе деместен сол күйінде қуыршақты далаға тастай салады. Қуыршақ жылайын десе көзі жоқ, тігіп берген түймені қыз жұлып тастаған. Жаны жараланған қуыршақ тек есту арқылы қадамдап жүре береді.

Жаңбырдың астында қалып, бір жерге отыра салады. Бір сәтте бір қыз бен анасының даусы естіледі.

– Қызым, абайла, кел, мен саған көмектесейін, – деген дауыстар естіледі. Қызына неге қатты көңіл бөліп жатқанын білмеген ол тек жоғалып кетуді армандап отырады. Кенет қыздың анасы қуыршақты қызға алып береді.

– Қызым, мен қазір келемін, мына қоқысты тастап келейін, – дегенде қыз қызығып:

– Ол не? – дегенге анасы ойланбастан:

– Жаман тоқыма қуыршақ, көзі жоқ өзі кір-кір екен. Бұл біреудің ойыншығы болар, тастай салайын, – деп кетіп бара жатқанда:

– Анашым, тоқта! Оны тастамайсың, – деп қыз жалынады. Анасы сонда да қайтпай:

– Жоқ, болмайды. Қуыршақ таза емес, микробтары жетерлік, тастай салайық, – деген сәтте қыз айқайлап жылап жібереді.

– Онда мені де тастай сал! Не керемет бар. Қос жанарынан айрылған қыздың сендерге пайдасы жоқ қой, – деп қос жанарынан жас ағып тұрғанын көрген анасы

қуыршақты қызға беріп:

– Қызым, сен олай айтпа, сен менің жалғызымсың, алтынымсың. Сені ешкімге бермеймін. Жарайды, қуыршақты алып қалайық, тек жуып, екі көзін тігіп берейін, – деген сәтте қыз жылауын тоқтатып, қуыршақты жайлап өзіне жақындатып:

– Енді сенің досың мен боламын, – деген сәтте қуыршақ қуанып, не жыларын білмей тұра қалады.

Қыздың анасы қуыршақты жуып, екі көзіне түйме тігіп реттеп береді. Қуыршақ көзін ашқанда қыздың кедей емес екенін. Өзінен де әдемі қуыршақтарының барын біледі, бірақ қыз өлемді көре алмайтын зағип жан екен.

Қыздың есімі Сәбина, жасы 12 жастағы Айшамен жасты бойжеткен қыз екен. Ол бойжеткен болғанымен де, әлемге өзге күйде қарайтыны білініп тұрды. Осылайша қыз қуыршақты қасынан тастамайтын, сырын айтатын жақын адамына айналады.

Қуыршақ Сәбинаның жақсы қыз екеніне көзі жеткен соң өзінің құпиясын ашқысы келеді. Кеш болып бәрі ұйқыға кеткенде, қуыршақ орнынан тұрып, тіл қатады:

– Сәбина, – дегенде қыз шошып оянып:

– Бұл кім? Кім мұнда? – дегенде қуыршақ қызға жақындап құшақтайды.

– Бұл мен, сенің досың тоқыма қуыршақ.

Қыз сенерін, не сенбесін білмей тұрып қалады.

– Қорықпа, мен сені жемеймін. Тек саған рахмет айтқым келеді және бір сұрағым бар еді, – дегенде қыз шошып тоқтатып:

– Қуыршақ, сен сөйлей аласың ба? Қандай сұрақ айта бер, – деп қуыршақты қолымен іздей бастайды. Қуыршақ көп сөздірмай сұраққа кірседі:

– Мені неге алғаның қызық болып тұр.

Қыз:

– Ааа, сен осыны айтқың келді ме? – деп күлімдеп. – Сен маған қатты ұқсадың және аянышты көріндің. Менің ата-анам неше түрлі қуыршақтар әкелді, бірақ біреуінен де сенің жылуыңдай жылу таппадым.

Қуыршақ үні шықпай қалғанда қыз қолымен іздей бастайды:

– Қуыршақ, сен кетіп қалдың ба? – деп жылаудың алдында тұрғанда, қуыршақ кішкентай ғана қолымен қызды құшақтап:

– Рахмет, Сәбина. Мен сені жақсы көремін және мәңгі жаныңда жүремін, – деп жылап жібереді. Қуыршақтың көзінен жас тамып, қыздың қолына тигенде.

Қаншама уақыт ауырмаған көзі қатты ауыра бастайды. Ауруға шыдай алмаған қыз айқай салады. Аналары жетіп келемін дегенше ауру басылып, қыз көзін ашады. Ата-анасын өмірінде бірінші рет көреді. Ата-анасы қыздың көзі көрмейді деп ойлап қолынан ұстайды:

– Қызым, не болды. Жаман түс көрдің бе? – дегенде қыз жылап, басын сілкіді. Әкесі шошып:

– Әлде күндіз біреу саған тиісті ме?

Қыз тағы басын сілкіп, жайлап келіп көзінің жасын сүртіп:

– Ана-Әке, мен... мен сіздерді көріп тұрмын, – дегенде барлығы шошып, қызды түн уағында қорқып ауруханаға алып кетеді. Асығып жүріп қуыршақты есік алдына түсіріп алады. Жаңбыр да сол сәтте құйып, қуыршақ лайға батып, қозғала алмай қалады. Қыз 3 айдай болмайды. Қуыршақ берілгісі келмей күте береді.

Қыз оралады, бірақ өзінің досы қуыршақты таппайды. Бірақ оның орнына кішкене ғана келген көшетті байқап, соны баптап өсіреді. Уақыт өте келе ол ағаш ең алғашқы өрік жемісін береді. Қыз біреуін үзіп жегенде өзінің досы қуыршағы есіне түсіп, көзіне ыстық жас келеді.

Қуыршақ өзі жоғалып кетсе де, жүрегі қыздың жанында мәңгі қалады.

Назгүл САТТАРХАН,
1-курс студенті

Ясауи университеті

Редактор Жанар БЕЙСЕНБАЕВА

Тілшілер:
Журналистика бөлімінің студенттері

Фототілші: Елнұр СЕРДӘЛІ
Беттеуші: Мұрат ШАХАНБАЕВ

Газет 1995 жылдан бастап айына 2 рет шығады

Газет Қазақстан Республикасының Байланыс және ақпарат министрлігінде 4.10.2010 жылы тіркеліп, тіркеу туралы №11180-Г куәлігі берілген.

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және кері қайтарылмайды. Автордың пікірі, макалалары, ашық хаттары мен үндеулері редакцияның көзқарасын білдірмейді. «Ясауи университетінде» жарияланған мақаланы көшіріп басқанда сілтеме жасалуы тиіс. Кейбір суреттер интернеттен алынды.

Мекен-жайы: ҚР, ОҚО, Түркістан қаласы, Қазыбек би көшесі, №4 оқу ғимараты, 106-кабинет.
Байланыс телефоны: 8 /72533/ 3-21-24, ішкі 117
Эл.пошта: a.yassau@mail.ru

Таралу аумағы: Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ

Газет «M-PRESS» ЖШС баспа үйінде басылды.

Мекен-жайы: ҚР, Шымкент қаласы, Байтұрсынның көшесі, 18-үй

Таралымы: 1000 дана

Тапсырыс нөмірі: